

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/66, 16. jaanuar 2019, millega kehtestatakse ühtne praktiline kord taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ametlikuks kontrolliks, mille eesmärk on teha kindlaks, kas kõnealused tooted vastavad nende suhtes kohaldatavatele liidu eeskirjadele taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/67, 16. jaanuar 2019, millega kehtestatakse kaitsemeetmed Kambodžast ja Myanmarist pärineva indica riisi impordi suhtes 5

DIREKTIIVID

- ★ Komisjoni rakendusdirektiiv (EL) 2019/68, 16. jaanuar 2019, millega nähakse ette tulirelvade ja nende oluliste osade märgistamise tehnilised nõuded vastavalt nõukogu direktiivile 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta ⁽¹⁾ 18
- ★ Komisjoni rakendusdirektiiv (EL) 2019/69, 16. jaanuar 2019, millega nähakse ette hoiatus- ja signaalrelvade tehnilised nõuded vastavalt nõukogu direktiivile 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta ⁽¹⁾ 22

OTSUSED

- ★ Komisjoni otsus (EL) 2019/70, 11. jaanuar 2019, millega kehtestatakse graafilise otstarbega paberile ELi ökomärgise andmise ning pehmepaberile ja pehmepaberist toodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid (teatavaks tehtud numbri C(2019) 3 all) ⁽¹⁾ 27

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/66,

16. jaanuar 2019,

millega kehtestatakse ühtne praktiline kord taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ametlikuks kontrolliks, mille eesmärk on teha kindlaks, kas kõnealused tooted vastavad nende suhtes kohaldatavatele liidu eeskirjadele taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 22 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ametlikke kontrolli sellistes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 ⁽²⁾ artikli 84 lõikele 1 õigus anda välja taimepassi, tuleks läbi viia vähemalt kord aastas. See on vajalik, et tagada korrapärane ja järjepidev kontroll, mis hõlmab asjaomaste taimede reprodutiivtsükli ning kõikide asjakohaste taimekahjustajate ja nende siirutajate elutsükli.
- (2) Kõnealuste kontrollide sageduse kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta määruse (EL) 2016/2031 artikli 92 lõikes 1 osutatud vähemalt kord aastas tehtavaid kontrolli ning vajaduse korral teostatavaid proovivõtte ja testimisi ning tagada, et ühtegi kõnealuse määruse kohaselt tehtavat kontrolli, proovivõttu või testimist ei korraldataks käesoleva määruse alusel.
- (3) Vajaduse korral ja riskikriteeriumidest lähtuvalt võivad pädevad asutused suurendada ametlike kontrollide sagedust sellistes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 84 lõikele 1 õigus anda välja taimepassi.
- (4) Ettevõtjad, kes on rakendanud vähemalt kahel viimasel järjestikusel aastal taimetervislike riskide juhtimise kava kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 artikliga 91, suudavad tagada oma valdustes, ja vajaduse korral ka muudes asukohtades, taimetervise kaitse kõrge taseme. Seepärast on asjakohane lubada pädevatel asutustel vähendada selliste ettevõtjate puhul ametlike kontrollide sagedust nii, et kontrolli tehakse vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

⁽¹⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajate vastasteid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

- (5) Valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 84 lõikele 1 õigus anda välja taimepassi, tuleks lisaks põhjenduses 1 osutatud kontrollile teha vähemalt üks täiendav ametlik kontroll, kui nende puhul on tegemist selliste määruse (EL) 2016/2031 artikli 2 punktides 1, 2 ja 5 määratletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide päritolukohaga, mis on vähemalt osa ajast kasvanud või olnud piiritletud alal, mis on kehtestatud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 18 lõikega 1, ja võiksid olla nakatunud taimekahjustajaga, mille tõttu piiritletud ala kehtestati. See täiendav ametlik kontroll tuleks teha võimalikult lähedal ajale, mil kõnealuseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte veetakse välja piiritletud alalt või piiritletud ala saastunud piirkonnast puhvertsooni. See on vajalik selleks, et ühegi tavapärase ametliku kontrolli järel ning enne taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väljaviimist piiritletud alalt või piiritletud ala saastunud piirkonnast puhvertsooni ei esineks taimetervise seotud riske.
- (6) Selleks et tagada taimetervise kaitse asjakohane tase ning saavutada tõhus ülevaade taimede impordist liitu ja sellega seotud riskidest, peaksid pädevad asutused määruse (EL) 2016/2031 artikli 73 esimeses lõigus osutatud taimede importimisel liidu territooriumile kontrollima ametlikult vähemalt 1 % kõnealuste taimede saadetistest nende liitu saabumisel.
- (7) Sellistes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on lubatud määruse (EL) 2016/2031 artikli 98 lõike 1 kohaselt märgistada puidust pakkematerjali, tuleks teha ametlik kontroll vähemalt kord aastas. See on vajalik, et tagada korrapärane ja järjepidev kontroll, mis hõlmab sellise materjali tootmise ja müügi seotud taimeterviseriske. Vajaduse korral ja riskikriteeriumidest lähtuvalt võivad pädevad asutused suurendada ametlike kontrollide sagedust sellistes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 98 lõikele 1 õigus märgistada puidust pakkematerjali.
- (8) Kuna määruseid (EL) 2016/2031 ja (EL) 2017/625 hakatakse kohaldama alates 14. detsembrist 2019, peaks ka käesolevat määrust kohaldama alates samast kuupäevast.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Ametlike kontrollide ühtne sagedus selliste ettevõtjate puhul, kellel on õigus anda välja taimepassi

Pädevad asutused peavad tegema vähemalt ühe ametliku kontrolli aastas sellistes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 84 lõikele 1 õigus anda välja taimepassi.

Määruse (EL) 2016/2031 artikli 92 lõike 1 kohaselt peavad need ametlikud kontrollid hõlmama inspekteerimist ning juhul, kui kahtlustatakse ohtu taimetervisele, ka proovivõtmist ja testimist

Neid kontrolle tehakse ajal, mis on asjaomaste taimekahjustajate või nendega seotud märkide või sümptomite tuvastamiseks kõige sobivam.

Artikkel 2

Ametlike kontrollide sageduse suurendamine selliste ettevõtjate puhul, kellel on õigus anda välja taimepassi

Kui see on riskiga seoses vajalik, võivad pädevad asutused suurendada ametlike kontrollide sagedust, millele on osutatud artiklis 1, võttes arvesse vähemalt järgmisi elemente:

- a) suurenenud taimeterviserisk, mis on seotud konkreetse sugukonda, perekonda või liiki kuuluvate taimede või neilt saadud taimsete saadustega, mis on toodetud kõnealustes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida tulenevalt taimekahjustaja bioloogiast või keskkonnatingimustest on vaja kontrollida rohkem kui üks kord;

- b) taimeterviserisk, mis on seotud taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritoluga või lähtekohaga;
- c) kasvutsükli arv aastas;
- d) ettevõtja varasem tegevus määruste (EL) 2016/2031 ja (EL) 2017/625 kohaldatavate sätete järgimisel;
- e) olemasolev taristu ning valdused, ja vajaduse korral muud asukohad, mida ettevõtja kasutab.

Artikkel 3

Ametlike kontrollide sageduse vähendamine selliste ettevõtjate puhul, kellel on õigus anda välja taimepassi

Pädevad asutused võivad vähendada ametlike kontrollide sagedust, millele on osutatud artiklis 1, ja teha kontrolle vähemalt üks kord kahe aasta jooksul, kui risk seda võimaldab ning kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) ettevõtja on vähemalt kahel järjestikusel aastal rakendanud taimetervislike riskide juhtimise kava vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artiklile 91;
- b) pädev asutus on jõudnud järeldusele, et nimetatud kava on aidanud tõhusalt vähendada asjaomaseid taimeterviseriske ja asjaomane ettevõtja on järginud määruste (EL) 2016/2031 ja (EL) 2017/625 kohaldatavaid sätteid.

Artikkel 4

Ametlike kontrollide ühtne miinimumsagedus teatava päritoluga või teatavast liidus asuvast lähtekohast pärit taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul

1. Valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 84 lõikele 1 õigus anda välja taimepassi, tuleb lisaks artiklis 1 osutatud kontrollile teha vähemalt üks täiendav ametlik kontroll, kui nende puhul on tegemist selliste määruse (EL) 2016/2031 artikli 2 punktides 1, 2 ja 5 määratletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide päritolukohaga, mis on vähemalt osa ajast kasvanud või olnud piiritletud alal, mis on kehtestatud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 18 lõikega 1, ja võiksid olla nakatunud taimekahjustajaga, mille tõttu piiritletud ala kehtestati. See täiendav ametlik kontroll tuleb teha võimalikult lähedal ajale, mil kõnealuseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte veetakse välja piiritletud alalt või piiritletud ala saastunud piirkonnast puhvertsooni.

2. Lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli käigus hindavad pädevad asutused järgmisi elemente:

- a) oht, et taimed, taimsed saadused ja muud objektid on nakatunud asjaomase taimekahjustajaga;
- b) kõnealuse taimekahjustaja siirutajate esinemise oht, võttes arvesse saadetiste päritolu või liidus asuvat lähtekohta, taimede vastuvõtlikkust nakkusele ja saadetise liikumise eest vastutava ettevõtja vastavust mis tahes muudele meetmetele, mis on võetud kõnealuse taimekahjustaja likvideerimiseks või selle leviku tõkestamiseks.

Artikkel 5

Ametlike kontrollide ühtne miinimumsagedus määruse (EL) 2016/2031 artikli 73 esimeses lõigus osutatud taimede puhul

Määruse (EL) 2016/2031 artikli 73 esimeses lõigus osutatud taimede identsuskontroll ja füüsiline kontroll hõlmab vähemalt 1 % selliste taimede liitu sisenevatest saadetistest.

*Artikkel 6***Ametlike kontrollide ühtne sagedus selliste ettevõtjate puhul, kellel on õigus märgistada puidust pakkematerjali**

Pädevad asutused peavad tegema vähemalt ühe ametliku kontrolli aastas sellistes valdustes, ja vajaduse korral muudes asukohtades, mida kasutavad ettevõtjad, kellel on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 98 lõikele 1 õigus märgistada puidust pakkematerjali.

Kõnealune kontroll hõlmab määruse (EL) 2016/2031 artikli 98 lõikes 3 osutatud järelevalvet.

*Artikkel 7***Ametlike kontrollide sageduse suurendamine selliste ettevõtjate puhul, kellel on õigus märgistada puidust pakkematerjali**

Kui see on riskiga seoses vajalik, võivad pädevad asutused suurendada ametlike kontrollide sagedust, millele on osutatud artiklis 6, võttes arvesse üht või mitut järgmist elementi:

- a) suurenenud taimeterviserisk, mis on seotud taimekahjustajate esinemisega liidu territooriumil;
- b) puidust pakkematerjal, muud taimed, taimsed saadused või muud objektid, mida tuleb taimekahjustajate suhtes kontrollida;
- c) ettevõtja varasem tegevus määruste (EL) 2016/2031 ja (EL) 2017/625 kohaldatavate sätete järgimisel;
- d) olemasolev taristu ning valdused, ja vajaduse korral muud asukohad, mida ettevõtja kasutab.

*Artikkel 8***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. jaanuar 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/67,**16. jaanuar 2019,****millega kehtestatakse kaitsemeetmed Kambodžast ja Myanmarist pärineva indica riisi impordi suhtes**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 kehtetuks tunnistamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 26,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS**1.1. Algatamine**

- (1) Komisjon sai 16. veebruaril 2018 Itaalialt määruse (EL) nr 978/2012 (edaspidi „üldiste tariifsete soodustuste kava määrus“) artikli 22 kohase taotluse. Taotluses nõuti kaitsemeetmete vastuvõtmist Kambodžast ja Myanmarist pärineva indica riisi suhtes. ELi teised riisi tootvad liikmesriigid, st Hispaania, Prantsusmaa, Portugal, Kreeka, Rumeenia, Bulgaaria ja Ungari toetasid Itaalia taotlust.
- (2) Kui komisjon oli kindlaks teinud, et taotlus sisaldas piisavalt tõendeid selle kohta, et Myanmarist ja Kambodžast imporditakse riisi sellises koguses ja sellise hinnaga, mis põhjustab liidu tootmisharule tõsiseid raskusi, avaldas ta pärast liikmesriikide teavitamist 16. märtsil 2018 algatamisteate kaitsemeetmeid käsitleva uurimise algatamise kohta ⁽²⁾.
- (3) Et saada vajalikku teavet põhjaliku hindamise tegemiseks, teavitas komisjon liidu teadaolevaid samasuguste või otseselt konkureerivate toodete tootjaid (edaspidi „töötledajad“) ja nende ühendust ning teadaolevaid eksportivaid töötledajaid ja nende liite ning ka asjaomaste riikide valitsusi ja kutsus neid uurimises osalema.

1.2. Väljavõteline uuring

- (4) Kuna selle menetlusega on seotud palju liidu tootjaid, eksportivaid töötledajaid ja importijaid ning selleks, et lõpetada uurimine ettenähtud tähtaja jooksul, otsustas komisjon piirata uurimist mõistliku arvu individuaalsete töötledajatega liidus. Komisjon koostas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1083/2013 ⁽³⁾ artikli 11 lõike 6 kohaselt uurimise aluseks tüüpilise valimi.
- (5) Komisjon andis algatamisteates teada, et on moodustanud esialgse valimi liidu töötledajatest samasuguse toote suurima tüüpilise tootmismahu põhjal, tagades samal ajal geograafilise jaotuse. Ehkki riisi kasvatatakse kaheksas liikmesriigis, on tootmine koondunud peamiselt Itaaliasse ja Hispaaniasse: nende kahe riigi riisitootmine moodustab 80 % kogu liidu riisitootmisest (ligikaudu 50 % toodetakse Itaalias ja 30 % Hispaanias) ning on seega liidu tootmisharu suhtes tüüpiline. Sellest tulenevalt pidas komisjon põhjendatuks saata küsimustik kolmele Itaalia töötledajale ja ühele Hispaania töötledajale.
- (6) Üks osaline seadis valimi tüüpilisuse kahtluse alla. Ta palus komisjonil anda teada, kui suure osa moodustab valimisse kaasatud töötledajate tootmine kogu liidu tootmisest ja kuidas on nende olukord muutunud liidu tootmisharuga võrreldes. Nagu on selgitatud põhjenduses 5, võeti valimi aluseks suurim tüüpiline tootmismahut,

⁽¹⁾ ELT L 303, 31.10.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 100, 16.3.2018, lk 30.

⁽³⁾ Komisjoni 28. augusti 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1083/2013, millega kehtestatakse tariifsete soodustuste ajutise peatamise ja üldiste kaitsemeetmete vastuvõtmise menetlusega seotud eeskirjad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta (ELT L 293, 5.11.2013, lk 16).

mida on võimalik ettenähtud aja jooksul nõuetekohaselt uurida. Valimisse kaasatud kolme Itaalia töötleva tootmine moodustas turustusaastal 2016/2017 Itaalia tootmisest 50 % ja valimisse kaasatud Hispaania töötleva tootmine moodustas samal aastal Hispaania tootmisest 17 %. Valimisse kaasatud töötlevate tootmine kokku moodustas 26 % kogu liidu tootmisest. Uurimisperioodil, st 1. septembrist 2012 kuni 31. augustini 2017 muutus valimisse kaasatud äriühingute tootmine samamoodi nagu kogu tootmisharu tootmine. Valimisse kaasatud tootjate tootmine vähenes 36 % ja kogu liidu tootmisharu tootmine vähenes 38 %. See kinnitab järeldust, et valim on tüüpiline.

- (7) Küsimustikud saadeti ka mõnele riisikasvatajale (edaspidi „põllumajandustootjad“), kuid arvestades sektori suurt killustatust (ligikaudu 4 000 osalejat), annab see olukorrast vaid väga piiratud ülevaate (*).
- (8) Seoses eksportijate valimisega sai komisjon väljavõttelise uuringu raames vastuse kokku 13 Kambodža ja 15 Myanmar eksportivalt töötlejalt. Seetõttu oli vaja moodustada valim ja kõiki osalejaid teavitati sellest. Eksportivatelt töötlejatelt saadud teabe alusel kaasas komisjon esialgsesse valimisse kolm Kambodža ja kolm Myanmar eksportijat. Nad valiti liitu suunatud suurima ekspordimahu põhjal. Kuid edasise hindamise ja Kambodža riisiliidult saadud märkuste põhjal selgus, et kaks Kambodža eksportijat ei saa koostööd teha ja nad vahetati seetõttu välja. Lõpuks vastas küsimustikule vaid üks äriühing. Myanmar puhul vastasid lõpuks küsimustikule kõik kolm valimisse kaasatud äriühingut.
- (9) Algamisteate peale andis endast teada neli sõltumatut importijat. Koostööd tegevate importijate väikest arvu silmas pidades ei peetud valimi moodustamist vajalikuks. Komisjon saatis küsimustiku kõigile neljale äriühingule, kuid mitte kõik neist ei vastanud sellele täielikult.

1.3. Kontrollkäigud

- (10) Komisjon kogus ja kontrollis kogu teavet, mida pidas uurimiste jaoks vajalikuks. Kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 1083/2013 artikliga 12 tehti kontrollkäigud järgmiste äriühingute valdustesse:
- a) töötlejad:
- Riso Scotti S.p.a. ja seotud äriühing (Riso Scotti Danubio), Itaalia;
  - Curti S.r.l. ja seotud äriühing (Riso Ticino Soc. Coop.), Itaalia;
  - Riso Viazzo S.r.l., Itaalia;
  - Herba Ricemills S.L., Hispaania;
- b) ühendused:
- Ente Nazionale Risi (Enterisi), Itaalia.

1.4. Uurimisperiood

- (11) Uurimine hõlmas viit viimast turustusaastat, st ajavahemikku alates 1. septembrist 2012 kuni 31. augustini 2017 (edaspidi „uurimisperiood“).

1.5. Avalikustamine

- (12) Pärast avalikustamist sai komisjon kaheksa esildist, sealhulgas Itaalialt ja Hispaanialt. Komisjon sai esildised ka kolmelt äriühingult ja ühelt ühenduselt, kes ei olnud huvitatud isikud. Ehkki need isikud ei olnud registreeritud huvitatud isikutena, võeti nende märkusi suurel määral arvesse ja käsitleti komisjoni järeldustes, sest need olid enamasti vastavuses registreeritud huvitatud isikute märkustega.

(* Küsimustikud saadeti järgmistele riisikasvatajatele, kelle valdustesse tehti ka kontrollkäigud: Laguna de Santaolalla S.L., Hispaania, Vercellino Flavio e Paolo S.S., Itaalia, Coppo e Garrione Societa' Agricola S.S., Itaalia, Maro Giovanni, Paolo e Pietro, Itaalia, Locatelli Francesco, Itaalia.

2. VAATLUSALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE VÕI OTSESELT KONKUREERIV TOODE

2.1. Vaatlusalune toode

- (13) Vaatlusalune toode on Kambodžast ja Myanmarist pärinev poolkroovitud ja kroovitud indica riis, mille suhtes kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava määruse alusel tollimaksuvabastust ning mis praegu kuulub CN-koodide 1006 30 27, 1006 30 48, 1006 30 67 ja 1006 30 98 alla.
- (14) Vaatlusalust toodet imporditakse liitu kas lahtiselt edasise töötlemise (kroovimise, puhastamise ja pakendamise) eesmärgil või väikestes kuni 5 kg kaaluvates kottides või 5–20 kg kaaluvates kottides, mida jaemüüjad saavad müüa otse, ilma edasise töötlemiseta.

2.2. Samasugune toode või otseselt konkureeriv toode

- (15) Riisi kaks peamist liiki on indica ja japonica. Esimene neist on pikateraline riis, mis jääb pärast keetmist sömer. Teist liiki riis, st japonica, on üsna ümarateraline riis. Riisiterad kleepuvad kokku ja seda riisi kasutatakse selliste toitude valmistamiseks nagu paella ja risoto.
- (16) Riisi korjamisel ümbritseb teri väliskest ja seda riisi nimetatakse koorimata riisiks. Pärast korjamist läbib riis mitu kroovimisprotsessi. Kooritud riis on riis, mille teradelt on eemaldatud väliskest. Poolkroovitud ja kroovitud riisi saamiseks tuleb teri veel kroovida.
- (17) Kõnealuses hindamises tegi komisjon kindlaks, et liidus toodetud kroovitud või poolkroovitud indica riis on vaatlusaluse tootega samasugune või otseselt konkureeriv toode.
- (18) Nii liidus toodetud kui ka liitu imporditud kroovitud ja poolkroovitud indica riisil on samad põhilised füüsikalised, tehnilised ja keemilised omadused. Neil on sama kasutusotstarve ning neid müüakse sarnaste või identsete müügikanalite kaudu ja samalaadsetele klientidele. Need kliendid on liidus asuvad jaemüüjad ja töötledjad.

2.3. Huvitatud isikute märkused

- (19) Pärast avalikustamist väitis mitu huvitatud isikut, ⁽⁹⁾ et aromaadne indica riis tuleks uurimisest välja jätta, sest selle omadused erinevad muu indica riisi omadustest ja see ei konkureeri liidus toodetud riisiga. Nad märkisid ka seda, et aromaadne riis on alates 2017. aastast liigitatud erineva CN-koodi alla, mis kinnitab järeldust, et selline riis erineb muust riisist.
- (20) Esiteks – ja seda kinnitavad ka mitmesugused huvitatud isikud – hõlmab indica riis paljusid konkreetseid riisiliike ja -sorte, sealhulgas aromaatsset riisi. Isegi kui kõik need liigid on veidi erinevad, nt maitse ja struktuuri poolest, on neil siiski samad põhilised füüsikalised, tehnilised ja keemilised omadused.
- (21) Samuti on nendel eri liikidel sama lõppkasutus, neid kroovivad samad töötledjad ja neid müüakse samade turustuskanalite kaudu ning nad konkureerivad üksteisega. Asjaolu, et alates 2017. aastast on aromaatsel riisil eraldi CN-kood, ei ole oluline, sest nagu algatamisteates märgitud, on CN-koodid esitatud üksnes teavitamise eesmärgil ega ole toote kindlaksmääramisel kaubanduskaitset käsitleva uurimise raames otsustavad tegurid. Seepärast lükati need väited tagasi.

3. TÕSISTE RASKUSTE OLEMASOLU

3.1. Liidu tootmisharu määratlus

- (22) Üldiste tariifsete soodustuste kava määruse kohaselt peaks asjaomane tootmisharu hõlmama samasuguse või otseselt konkureeriva toote töötledjaid. Komisjon on seisukohal, et praegusel juhul hõlmab liidu tootmisharu riisi töötledjaid. Riisi töötledjad töötlevad liidus kasvatatud/toodetud riisi, mis konkureerib otseselt Myanmarist ja Kambodžast eksporditud kroovitud ja poolkroovitud indica riisiga.

⁽⁹⁾ Need huvitatud isikud olid äriühingud Haudecoeur ja Amru Rice, Kambodža valitsus ja Myanmaris riisiliit.

- (23) Itaalia märkis oma taotluses, et arvestades põllumajandustootjate ja töötajate vahelisi tihedaid seoseid, tuleks kahju hindamise raames uurida nii töötajaid kui ka põllumajandustootjaid. Ehkki riisi importimine Kambodžast ja Myanmarist võib suurel määral mõjutada ka põllumajandustootjate olukorda, tuleks neid käsitada pigem tooraine tarnijana, mitte samasuguse või otseselt konkureeriva toote töötajana.

3.2. Liidu tarbimine

- (24) Indica riisi tarbimine liidus määrati kindlaks andmete põhjal, mille komisjon oli saanud liikmesriikidelt, ja Eurostati kaudu kättesaadava impordistatistika põhjal ⁽⁶⁾.
- (25) Liidu tarbimine on muutunud järgmiselt:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Liidu kogutarbimine (tonnides)	1 061 793	1 146 701	1 090 662	1 040 969	993 184
<i>Indeks</i> (2012/2013 = 100)	100	108	103	98	94

Allikas: komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt ja Eurostatilt saadud andmetel, väljendatud kroovituna indica riisi ekvivalendina.

- (26) Indica riisi tarbimine vähenes liidus uurimisperioodil 6 %. Tarbimine oli suurim aastal 2013/2014 (+ 8 %), mis langes kokku indica riisi Kambodžast ja Myanmarist importimise olulise suurenemisega, mis põhjustas turu küllastumist. Järgmistel turustusaastatel näitas tarbimine langustendentsi.

3.3. Impordi areng

- (27) Vaatluseluse toote importimine Kambodžast ja Myanmarist liitu on muutunud järgmiselt:

		2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Kambodža	tonnid	163 337	228 878	251 666	299 740	249 320
	<i>indeks</i>	100	140	154	184	153
Myanmar	tonnid	2 075	28 856	52 680	36 088	62 683
	<i>indeks</i>	100	1 391	2 539	1 739	3 021
Kokku	tonnid	165 412	257 734	304 346	335 828	312 003
	<i>indeks</i>	100	156	184	203	189

Allikas: Eurostati statistika (poolkroovitud riis, arvestatuna kroovituna indica riisi ekvivalendina (riisi töötlemise eri etappidega (koorimata, kooritud, poolkroovitud ja kroovitud) seotud koguste ümberarvestamise kursid on kindlaks määratud komisjoni 19. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1312/2008, millega määratakse kindlaks riisi töötlemise eri etappide ümberarvestuskursid, töötlemiskulud ja kõrvalsaaduste väärtus (ELT L 344, 20.12.2008, lk 56); näiteks kooritud indica riisi ja kroovitud indica riisi vaheline ümberarvestuskursus on 0,69; see kehtib nii imporditud kui ka liidus toodetud riisi kohta)) ja komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt saadud andmetel.

- (28) Kambodžast pärineva impordi maht suurenes 163 000 tonnilt 249 000 tonnini. See maht suurenes märgatavalt kuni aastani 2015/2016 ja vähenes seejärel veidi sarnaselt tarbimise vähenemisega aastal 2016/2017. Vaatamata vähenemisele oli impordi maht jätkuvalt 50 % suurem kui aastal 2012/2013. Kambodžast pärinev import moodustas uurimisperioodi lõpul 25 % kogu impordist.

⁽⁶⁾ Kasutati Euroopa veebilehel avalikult kättesaadavaid andmeid: https://ec.europa.eu/agriculture/cereals/trade_en.

(29) Myanmarist pärineva impordi maht suurenes uurimisperioodil samuti märgatavalt – 2 000 tonnilt 62 000 tonnini. Selle tase oli aga võrreldes Kambodžaga madalam. Myanmarist pärinev import moodustas uurimisperioodi lõpul 6,3 % kogu liidu riisiimpordist (vt allpool turuosa käsitlev tabel).

(30) Turuosa arvestuses muutus import järgmiselt:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Kambodža turuosa (%)	15,4	20,0	23,1	28,8	25,1
Myanmari turuosa (%)	0,2	2,5	4,8	3,5	6,3
Kokku	15,6	22,5	27,9	32,3	31,4

Allikas: Eurostat ja komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidel saadud andmetel, väljendatud kroovitud riisi ekvivalendina.

(31) Kambodža suurendas oma turuosa oluliselt, st 15,4 %st 25,1 %ni, samas kui Myanmari turuosa suurenes 0,2 %st 6,3 %ni.

(32) Hindade muutumise suundumus oli järgmine:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Kambodžast pärineva impordi hind (eurot tonni kohta)	588,4	512,8	562,6	547,4	552,2
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	87	96	93	94
Myanmarist pärineva impordi hind (eurot tonni kohta)	420,0	366,5	414,7	410,1	405,4
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	87	99	98	97
Kaalutud keskmine väärtus	586,3	496,2	536,7	532,6	523,1
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	85	92	91	89

Allikas: Eurostat

(33) Kambodžast pärineva impordi hinnad vähenesid kokku 6 %, samas kui Myanmarist pärineva impordi hind vähenes 3 %. Vaatamata Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi hindade mõõdukale vähenemisele leiti keskmise impordihinna ja liidu tootmisharu ühiku müügihindade võrdluse põhjal (vt põhjendus 64), et nii Kambodžast kui ka Myanmarist pärineva impordi hinnad (Eurostati andmete kohaselt) löid liidu hinnad olulisel määral alla, vastavalt 22 % ja 43 %.

(34) Pärast avalikustamist seadis Kambodža kaubandusministeerium (edaspidi „Kambodža“) kahtluse alla meetodika, mida komisjon kasutas hinna allalöömise marginaalide arvutamisel. Asutuse esindajad väitsid, et Kambodža ekspordihinna arvutamisel ei arvestatud impordijärgseid kulusid ja hinna allalöömise arvutamise aluseks võeti keskmiste hindade võrdlus, võtmata arvesse erinevaid kauplemistasandeid. Kambodža seadis kahtluse alla ka selle, kas kahju kindlaksmääramisel kasutati koostööd tegevate eksportijate esitatud andmeid.

(35) Pärast avalikustamist saadud väiteid silmas pidades otsustas komisjon vaadata oma hinna allalöömise arvutused läbi, et võimalikult suurel määral võtta arvesse impordijärgseid või transpordikulusid, kajastada hindade võrreldavust mõjutavaid kauplemistasandite erinevusi ja kasutada koostööd tegevate eksportijate andmeid.

- (36) Õiglase võrdluse tagamiseks otsustas komisjon kohandada impordihindu Kambodža väidete kohaselt, võttes arvesse impordijärgseid kulusid. Samal ajal oli komisjon seisukohal, et kohandada tuleks ka liidu tootmisharu hindu, võtmaks arvesse kulusid, mis tekivad riisi transportimisel Lõuna-Euroopast (praegusel juhul Itaaliast ja Hispaaniast) Põhja-Euroopasse, sest konkureerimine poolkroovitud ja kroovitud indica riisi turu nimel toimub eelkõige Põhja-Euroopas. Kätesaadava teabe põhjal (seoses muu toidukaubaga (satsumad) varem korraldatud uurimise käigus saadud andmete alusel) moodustavad impordijärgsed kulud komisjoni hinnangul ligikaudu 2 % impordihinnast ja liitu transportimise kulud on hinnanguliselt 49 eurot tonni kohta, arvestades taotluses esitatud teavet, mida kontrolliti kohapealse uurimise käigus.
- (37) Et kajastada kauplemistasandite erinevusi, tegi komisjon hinnavõrdluse lahtiselt ja väikestes pakendites müüdava kroovitud riisi hindade vahel. Tuleks märkida, et CN-koodide alusel saadud statistika järgi ekspordib Kambodža riisi lahtiselt ja väikestes pakendites, kuid Myanmar ekspordib riisi peaaegu eranditult lahtiselt.
- (38) Viimaseks otsustati määrata kindlaks ekspordihind eksportivatel tootjatelt küsimustikule saadud vastuste põhjal. Kuna Kambodža puhul vastas küsimustikule ainult üks Kambodža eksportija, siis valimit ei saanud moodustada. Kuna koostööd tegev eksportija esindab Kambodžast pärinevast impordist vaid väga väikest osa, pidi komisjon toetuma delegeeritud määruse (EL) nr 1083/2013 artikli 13 kohaselt parimatele kättesaadavatele faktidele. Seepärast kasutati Kambodža puhul Eurostati hindu. Myanmaris puhul kasutati küsimustiku vastustes esitatud hindu.
- (39) Komisjon järeltas eespool esitatu põhjal, et lahtise riisi hinna allalöömise määr on Kambodža puhul 13 % ja Myanmaris puhul 43 %. Hinnavõrdluse alusel leiti, et pakendatud riisi hinna allalöömise määr on Kambodža puhul 14 %.
- (40) Imporditud ja liidus toodetud riisi hindade erinevus on seega märkimisväärne, eriti kui pidada silmas, et riis on üldiselt hinnatundlik toode. Tarbijad ei tee riisi päritolul tavaliselt vahet.
- (41) Kambodža väitis ka seda, et tõsiste raskuste kindlaksmääramisel tugines komisjon Kambodžast ja Myanmarist imporditud riisi mahu ja hinna mõju kumulatiivsele hindamisele. See väide lükatakse aga tagasi, sest eespool esitatud analüüsis eristatakse selgelt Kambodža ja Myanmaris olukorda.
- (42) Kokkuvõtteks võib öelda, et Kambodžast ja Myanmarist pärinev import suurenes uurimisperioodil olulisel määral nii absoluutarvudes kui ka turuosa poolest. Isegi kui kombineeritud impordimaht vähenes veidi aastal 2016/2017, oli see üldiselt jätkuvalt siiski tunduvalt suurem kui uurimisperioodi alguses. Peale selle alanes uurimisperioodil mõlema riigi kombineeritud kaalutud keskmine impordihind, mis lõi liidu hinnad oluliselt alla.

3.4. Liidu tootmisharu majanduslik olukord

3.4.1. Üldised tähelepanekud

- (43) Üldiste tariifsete soodustuste kava määruse artikli 23 kohaselt tuleks tõsiseid raskusi pidada ilmnenuks, kui liidu töötajate majanduslik ja/või rahaline olukord halveneb. Olukorra halvenemise väljaselgitamisel peaks komisjon võtma arvesse liidu töötajatega seotud asjaolusid, mis on loetletud artiklis 23, kui sellekohane teave on kättesaadav.
- (44) Nagu on märgitud põhjenduses 5, kasutas komisjon liidu tootmisharule põhjustatud tõsiste raskuste kindlakstegemiseks väljavõttelist uuringut. Kahju kindlakstegemiseks eristas komisjon makro- ja mikromajanduslikke kahjunäitajaid.
- (45) Komisjon hindas makromajanduslikke näitajaid (turuosa, tootmine ja varud; importi on analüüsitud eespool) üldiste kuupõhiselt kogutud turuandmete alusel kroovitud riisi ekvivalendiks ümberarvestatud riisitoodangu põhjal. Usaldusväärsed andmed liidu tootmisharu puudutavate pankrottide ja tööhõive kohta ei ole kättesaadavad ja seepärast ei saanud neid analüüsis arvestada.

- (46) Komisjon hindas mikromajanduslikke näitajaid (hinnad ja kasumlikkus) valimi tasandi kontrollitud andmete põhjal. Makrotasandi andmete puudumise tõttu analüüsiti tootmisvõimsust samuti valimi tasandil.

3.4.2. Makromajanduslikud näitajad

- (47) Liidu tootmisharu turuosa muutus uurimisperioodil järgmiselt:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Turuosa (%)	61,4	54,8	46,7	40,5	39,3
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	101	80	66	62

Allikas: komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt saadud andmetel.

- (48) Turuosa vähenes samuti märkimisväärselt – 61 %st 39 %ni, st rohkem kui 20 protsendipunkti.

- (49) Liidu tootmisharu puhul näitas indica riisi tootmine uurimisperioodil samuti järsku langustendentsi:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Tootmismahd (tonnides)	685 183	692 740	547 908	449 313	423 962
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	101	80	66	62

Allikas: komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt saadud andmetel.

- (50) Tootmine vähenes peaaegu 40 %, 685 000 tonnilt 424 000 tonnini.

- (51) Kroovitud riisi varud suurenesid liidus uurimisperioodil 4 %, 255 000 tonnilt 265 000 tonnini. Alguses suurenesid need märkimisväärselt, st 11 %, ja seejärel vähenesid veidi.

- (52) Kambodža väitis pärast avalikustamist, et liidu tootmise andmed on ekslikud, sest kui lahutada liidu tootmise andmetest müügiandmed, siis tulemus ei ole võrdne allpool esitatud lõppvarudega. Komisjon esitas tõepoolest ainult osalise arvutuse, sest andmed ei kajasta algvarusid, riisi kasutamist seemnena jms. Sellele vaatamata on arvutus kooskõlas komisjoni kasutatava bilansiarvutusega (vt põhjendus 24).

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Lõppvarud (tonnides)	255 301	280 507	283 126	272 136	264 766
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	110	111	107	104

Allikas: komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt saadud andmetel.

- (53) Makrotasandi andmete puudumise tõttu uuris komisjon tootmisvõimsuse andmeid valimi tasandil. Andmed liidus indica riisi kasvatamiseks kasutatava ala kohta annavad siiski üsna hea ettekujutuse töötlevatele kättesaadava indica riisi mahu ja seega nende võimaliku tootmisvõimsuse rakendamise kohta. See ala vähenes uurimisperioodil üldiselt 37 % ja selle suurus muutus järgmiselt:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Pindala (ha)	145 781	145 783	124 270	101 865	91 685
<i>Indeks (2012/2013 = 100)</i>	100	100	85	70	63

Allikas: komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt saadud andmetel.

3.4.3. Mikromajanduslikud näitajad

- (54) Liidu töötajatelt küsimustikule saadud vastuste põhjal muutused hinnad ja kasumlikkus järgmiselt:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Hind (eurot tonni kohta)	667,3	649,5	693,3	728,3	711,5
Indeks (2012/2013 = 100)	100	97	104	109	107
Kasumlikkus (%)	1,4	0,1	1,5	4,3	1,2
Indeks (2012/2013 = 100)	100	8	107	312	88

Allikas: küsimustiku vastused (töötajate esitatud andmed põhinevad kalendriaastal, mitte turustusaastal. Kuna need perioodid suurel määral kattuvad, on suundumused uurimisperioodi jaoks sellegipoolest tüüpilised).

- (55) Valimisse kaasatud töötajate ühikuhinnad suurenesid uurimisperioodil 7 %. Arvestades komisjoni tehtud kontrollide tulemust, näib, et madala hinnaga impordist tuleneva järjest suurema surve tõttu otsustasid valimisse kaasatud liidu töötajad keskenduda müügitgevuses võimaluse korral poolkroovitud ja kroovitud indica riisi väiksematele mahtudele ning kaubamärgiga toodetele, mitte müüa turustajatele oma tootemargi alt.
- (56) Algse tootevaliku muutmisega said liidu töötajad seega säilitada stabiilse kasumlikkuse oma turuosa arvelt, mis vähenes märkimisväärselt. Tootevaliku muutmine võis olla abiks eelkõige aastal 2015/2016 (mil kasumlikkus isegi suurenes), kuid aastal 2016/2017 vähenes kasum taas. Olukorras, kus on leitud, et impordi hinnad löid liidu hinnad aastal 2016/2017 olulisel määral alla (vastavalt 22 % ja 43 %), saab see strateegia olla vaid lühiajaline lahendus. Töötajad peavad lähitulevikus tulema toime impordi madalatest hindadest tuleneva järjest suurema survega. Kambodža on juba hakanud osaliselt müüma lahtise riisi asemel väikesi pakendatud tooteid, mida müüakse jaemüüja tasandil. See müügikanal on tasuvam kui lahtise riisi müük ning tõenäoliselt hakkab Kambodža järjest enam müüma ja konkureerima liidu tootmisharuga sellel tasandil, sealhulgas nišiturgudel.
- (57) Kasumlikkus püsis üsna stabiilsel, kuigi madalal tasemel, kuna hinnatõus tasakaalustas mahu vähenemist. Kuid kasumlikkuse tase 1 %–2 % on tunduvalt madalam kui 6 %, mida peetakse asjakohaseks kasumlikkuse tasemeks, mis on vajalik kõigi kulude ja investeringute, teadus- ja arendus- ning uuendustegevuse katmiseks.
- (58) Pärast avalikustamist soovis üks osaleja lisateavet eelmises lõigus kasutatud 6 % kohta. ELi kaubanduse kaitsemeetmete ajakohastamisel 2018. aastal sätestati asjaomases õigusaktis, et kahjumarginaali arvutamisel ei ole tavapäraustes konkurentsitingimustes loodetav kasumlikkuse tase madalam kui 6 %⁽⁷⁾. Kaubanduskaitset käsitlevates uurimistes kasutatav võrdlusalus on asjakohane ka kaitsemeetmeid käsitlevas uurimises. See selgitab asjaolu, miks komisjon kasutas seda võrdlusalust ka käesoleval juhul.
- (59) Liidu tootmisharu tootmisvõimsust samasuguse toote, st indica riisi puhul on raske hinnata, sest töötlev tööstus võib kasutada oma tootmisvõimsust nii imporditud kui ka liidus kasvatatud indica ja ka japonica riisi töötlemiseks. Peale selle ei ole ka makrotasandi andmed kättesaadavad (vt eespool). Arvestades valimit, vähenes tootmisvõimsuse rakendamine 22 %st 14 %ni, nagu näidatud allpool. Need protsendid võivad näida üsna väikesed, sest nende aluseks on samasuguse toote (indica riisi) toodangu ja kõigi riisiliikide jaoks olemas oleva tootmisvõimsuse võrdlus.

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Tootmisvõimsuse rakendamine (%)	22,1	21,1	19,0	13,0	14,0
Indeks (2012/2013 = 100)	100	96	86	59	64

Allikad: küsimustiku vastused.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/825, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed, ja määrust (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT L 143, 7.6.2018, lk 1).

3.4.4. Järeldus

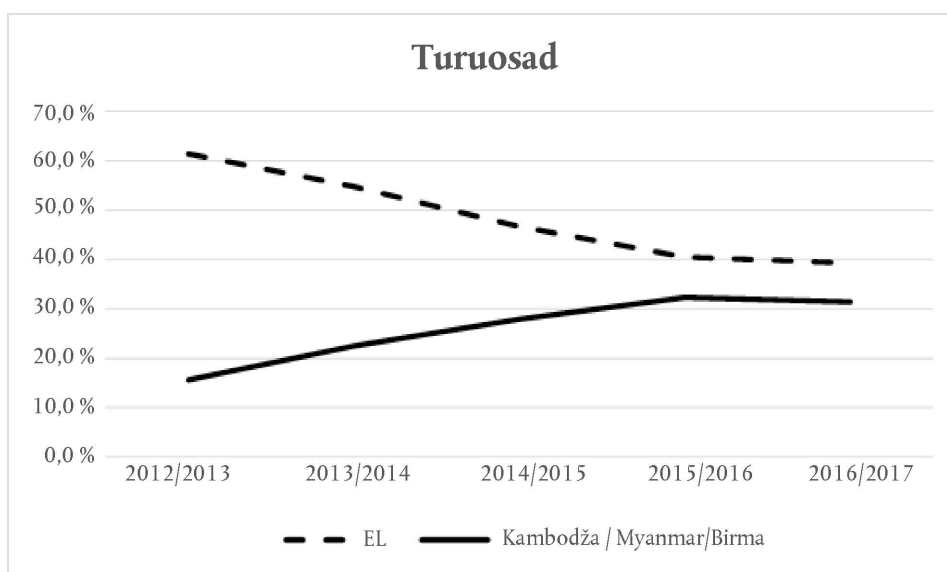
- (60) Kokkuvõttes liidu tootmisharu olukord majanduslikus mõttes halvenes. Kambodžast ja Myanmarist pärinev import suurenes oluliselt absoluutarvudes ning liidu tootmisharu kaotas ligikaudu 6 % turuosast Myanmarile ja 10 % Kambodžale. Liidu tootmisharu mõjutas ka märkimisväärne hinna allalöömine, nimelt 22 % ja 43 %. Liidu tootmine vähenes veelgi 38 %. Majandusraskused avaldusid seetõttu uurimisperioodil peamiselt mahulises väljenduses. Liidu töötajad otsustasid oma hinnataset madala hinnaga impordist tulenevale konkurentsile vaatamata mitte alandada ja säilitasid teatava kasumlikkuse taseme. Liidu töötajad võtsid lisaks vastu ka otsuse võimaluse korral oma tootevalikut muuta ning keskenduda nišisegmentidele ja kaubamärgiga toodetele, et hoida kasumlikkuse taset vaatamata müügi ja tootmismahu vähenemisele. Tegemist on aga vaid ajutise lahendusega, sest Kambodža ja Myanmar on juba hakanud mõningal määral importima lahtise riisi asemel väikestes pakendites riisi ja konkureerima seega liidu tootmisharuga ka jaemüügi tasandil. Arvatakse, et mõlemad riigid suurendavad oma madala hinnaga impordi selle tasuvama müügikanali kaudu ning konkureerivad ka niši- ja kaubamärgiga toodete turgudel, mis kahjustab samuti liidu tootmisharu majanduslikku olukorda.

4. PÕHJUSLIK SEOS

- (61) Komisjon on järgmistele asjaoludele tuginedes määranud kindlaks, et vaatlusaluse toote impordimahu ja liidu töötajate töiste raskuste vahel on põhjuslik seos. Komisjon analüüsis ka seda, kas töiseid raskusi võisid põhjustada muud tegurid kui import ja hinnad.

4.1. Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi mõju

- (62) Allpool esitatud graafik tõestab selgelt, et Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi suurenemine ning liidu tootmisharu olukorra halvenemine, mida tõendab turuosa oluline vähenemine, mis põhjustas liidu töötajatele töiseid raskusi, langevad ajaliselt kokku.

Allikas: Eurostat ja komisjoni koostatud andmed, mis põhinevad liikmesriikidelt saadud andmetel.

- (63) Komisjon on seisukohal, et Kambodžast ja Myanmarist pärinev import on ka eraldi põhjustanud töiseid raskusi. Tõepoolest on nii Kambodžast kui ka Myanmarist pärinev import suurenenud eraldi nii absoluutarvudes (vastavalt 53 % ja üle 2 000 %) kui ka turuosa poolest (vastavalt 9,7 protsendipunkti ja 6,1 protsendipunkti). Peale selle on Kambodžast ja Myanmarist pärinev import eraldi lõõnud liidu hinna alla (vastavalt ligikaudu 22 % ja 43 %). Seepärast võib järeldada, et nii Kambodžast kui ka Myanmarist pärinev import on samuti põhjustanud liidu tootmisharule töiseid raskusi.
- (64) Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi mahu kiiret suurenemist selgitab nende madal hinnatase, mis lõi liidu tootmisharu hinnad märkimisväärselt alla. Indica riis on hinnatundlik toode, eriti seetõttu, et tarbijad ei tee

üldiselt vahet liidu ja imporditud toodete vahel. Tarbijatele, kes ostavad riisi jaemüüjalt, on riisi päritolu suurel määral teadmata. See kehtib eelkõige juhul, kui riisi müüakse oma kaubamärgi, st jaemüüja tootemärgi all. Tarnides riisi väga madala hinnaga, mida näitavad põhjenduses 33 osutatud hinna allalöömise määrad, õnnestus Kambodžal ja Myanmaril oluliselt ja kiiresti suurendada liidu turule eksporditud riisi kogust. Peale selle müüb Kambodža, kes ekspordis riisi enamasti lahtiselt edasiseks töötlemiseks liidus, järjest enam pakendatud riisi otse liidu jaemüüjatele, mis tekitab liidu töötlejatele veelgi suuremat hinnasurvet ja konkurentsi.

4.2. Muud tegurid

- (65) Hinnatud on ka muid tegureid, mis võisid põhjustada liidu tootmisharule tõsiseid raskusi.

4.2.1. Import muudest kolmandatest riikidest

- (66) Ka muudest kolmandatest riikidest pärinev import on uurimisperioodil turuosa mõttes suurenenud – 23 %st 29,3 %ni (+ 6,3 %).

Turuosa (%)	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Liit	61,4	54,8	46,7	40,5	39,3
Kambodža	15,4	20,0	23,1	28,8	25,1
Myanmar	0,2	2,5	4,8	3,5	6,3
Kambodža ja Myanmar	15,6	22,5	27,9	32,3	31,4
Tai	12,2	11,5	11,8	12,9	13,8
India	4,7	4,0	5,8	6,8	7,3
Pakistan	2,5	2,9	3,3	3,3	3,2
Muud riigid	3,7	4,4	4,5	4,3	5,1
Kõik muud riigid kokku (v.a Kambodža ja Myanmar)	23,0	22,8	25,4	27,3	29,3

Allikas: Eurostat

- (67) Isegi kui muudest kolmandatest riikidest pärinev import võib osaliselt selgitada liidu turuosa vähenemist, on nende riikide turuosa suurenemine ka koos arvestatuna tunduvalt väiksem kui Kambodža ja Myanmar turuosa suurenemine (+ 15 %).
- (68) Lisaks – mis on kõige olulisem – on muudest riikidest pärineva impordi kaalutud keskmised hinnad uurimisperioodil tunduvalt kõrgemad kui Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi ja liidu hinnad, (*) nagu on näidatud tabelis allpool. Taist ja Myanmarist pärineva impordi hindade võrdlus näitab, et hinnaerinevus on 85 %. Indiast ja Kambodžast pärineva impordi hindade võrdlus näitab, et hinnaerinevus on 72 %. See kinnitab samuti eespool esitatud järeldust, et madalamad hinnad võimaldasid uurimisperioodil Myanmaril ja Kambodžal suurendada kiiresti liitu eksporditud riisi kogust.

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Liit	667,3	649,5	693,3	728,3	711,5
Kambodža	588,4	512,8	562,6	547,4	552,2
Myanmar	420,0	366,5	414,7	410,1	405,4

(*) Hinnad ei hõlma impordijärgseid ega transpordikuludid.

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Tai	946,7	863,5	896,8	825,7	751,1
India	925,7	1 054,1	1 061,0	893,0	949,2
Pakistan	924,3	999,7	996,0	846,3	926,3

Allikas: Eurostat ja küsimustiku vastused.

4.2.2. Itaalia riisisektori struktuurilised raskused

- (69) Algamise järel esitatud esildises märkis Kambodža riisiliit, et Itaalia riisisektori raskused on üldiselt suuremad kui ülejäänud liidus, ja seepärast ei saa neid seostada üksnes impordi suurenemisega.
- (70) Küsimustikule antud vastused ja kontroll näitasid tõepoolest, et liidu tootmisharu olukord on Itaalias halvem kui Hispaanias. Selle põhjuseks on osaliselt asjaolu, et Hispaania riisiturg on teistsuguse ülesehitusega, mistõttu on see pakkumise ja nõudluse ning ka hinnastamise poolest vastupanuvõimelisem. Komisjon on siiski teinud kogu liitu hõlmava uurimise nii liidu tootmisharu olukorra kohta üldiselt kui ka tüüpilise valimi põhjal. Nagu eespool selgitatud, näitas uurimine, et esinesid üldised liidu tootmisharu mõjutavad raskused.

4.2.3. Guyanast pärinev koorimata riis

- (71) Huvitatud isikud on ka väitnud, et riisi suurem importimine Guyanast on aidanud kaasa tõsiste raskuste tekkimisele. Guyanast imporditud riis ei ole kroovitud (tegemist on koorimata riisiga); seetõttu ei kuulu see uurimise kohaldamisalasse, seda ei ole arvestatud eespool esitatud impordistatistikas ja see ei ole siinjuures oluline.

4.2.4. Liidu tootmisharu eksport

- (72) Kambodža valitsus märkis, et üks asjaolusid, mis on jäetud põhjusliku seose kontekstis tähelepanuta, on liidu tootmisharu ekspordile suunatus. Seda väidet aga ei põhjendatud ja kuigi eksport suurenes uurimisperiodil kogu tootmisest tõepoolest 3 %st 7 %ni, moodustab see sellele vaatamata liidu tootmisest väga väikese osa. Peale selle on ekspordi suurenemine (+ 11 000 tonni) tunduvalt väiksem kui Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi suurenemine (+ 147 000 tonni).

4.2.5. Indica riisi tootmise vähenemise põhjuseks on japonica riisi tootmise suurenemine

- (73) Kambodža valitsus väitis ka seda, et indica riisi tootmist liidus ei ole mõjutanud mitte import, vaid tegemist on japonica ja indica riisi vahelise tsüklilise üleminekuga liidu kasvatajate otsuse tagajärjel.
- (74) See on õige, et kasvatajad võivad minna indica riisi tootmiselt üle japonica riisi tootmisele. Sellise ülemineku aluseks on aga majanduslikud kaalutlused, sealhulgas nõudlus ja turuhind. Sellega seoses kinnitas uurimine, et seistes silmitsi madala hinnaga indica riisi impordist tuleneva järjest teravama konkurentsiga, ei olnud osal kasvatajatest tõepoolest muud võimalust, kui hakata tootma japonica riisi. Seetõttu ei ole kõnealusel juhul tegemist ei tsüklilise ülemineku ega teadliku valikuga, vaid enesekaitsega. Keskpikas plaanis ei ole aga ka see kestev lahendus, sest üleminek indica riisi tootmiselt japonica riisi tootmisele on omakorda põhjustanud turul japonica riisi ülepakkumise ja hinnasurve seda liiki riisi suhtes. Seetõttu on põllumajandustootjad üldiselt raskes olukorras.
- (75) Eespool esitatud väide on väheoluline, sest liidu tootmisharu hõlmab riisi töötlejaid, mitte kasvatajaid, kes on tooraine tarnijad.

4.2.6. Järeldus põhjusliku seose kohta

- (76) Komisjon on teinud kindlaks põhjusliku seose liidu tootmisharu tõsiste raskuste ning Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi vahel. Komisjon on teinud kindlaks ka tegurid, millel oli samuti oma osa nende raskuste põhjustamises. Need on eelkõige kolmandatest riikidest pärinev import ja koorimata riisi importimine Guyanast. Leiti aga, et need tegurid ei nõrgenda põhjuslikku seost, isegi kui arvestada nende võimalikku kombineeritud mõju. Seetõttu näib, et eespool nimetatud tegurite mis tahes mõju liidu tootmisharu olukorrale ei nõrgenda Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi mahu ja hindade ning liidu tootmisharu tõsiste raskuste vahelist seost.

5. JÄRELDUSED JA MEETMETE VÕTMINE

- (77) Järeldatakse, et indica riisi imporditakse Kambodžast ja Myanmarist sellises mahus ja sellise hinnaga, et see põhjustab liidu tootmisharule tõsiseid raskusi, mistõttu on põhjendatud kaitsemeetmete võtmine.
- (78) Üldiste tariifsete soodustuste kava määruse artikli 22 lõike 1 kohaselt tuleks seetõttu taaskehtestada ühise tollitariifistiku maksumäär 175 eurot tonni kohta.
- (79) Üldiste tariifsete soodustuste kava määruse artikli 28 kohaselt tuleks kaitsemeetmed taaskehtestada ajavahemikuks, mis on vajalik liidu töötajate majandusliku ja finantsolukorra halvenemise heastamiseks. Tollimakse ei tohiks aga taaskehtestada rohkem kui kolmeks aastaks, v.a juhul, kui seda nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel pikendatakse.
- (80) Komisjon on seisukohal, et käesoleval juhul tuleks meetmed kehtestada kolmeks aastaks, et liidu tootmisharu saaks täielikult taastuda Kambodžast ja Myanmarist pärineva impordi mõjust.
- (81) Komisjoni arvates tuleks aga kaitsemeetmeid sellel ajal järk-järgult vähendada järgmistel põhjustel.
- (82) Üldiste tariifsete soodustuste kava määruse peamine eesmärk on toetada arengumaid nende püüdlustes vaesuse vähendamisel ning hea valitsemistava ja kestliku arengu edendamisel, aidates neil rahvusvahelise kaubanduse kaudu eelkõige töökohti luua, industrialiseerimist hoogustada ja lisatulu saada. Üldiste tariifsete soodustuste kava määruuses sätestatud erikord „Kõik peale relvade“ (EBA) aitab maailma kõige vaesematel ja nõrgematel riikidel kasutada ära kaubandusvõimalusi. Nendel riikidel on suures osas sarnane majandusprofiil. Nad on väikesemahulise ja üheülbalise ekspordi tõttu haavatavad ja seepärast kehtib neile üldiste tariifsete soodustuste kava määruse alusel teatav kaitse, näiteks vabastus toote astmestamisest ja automaatsete kaitsemeetmete kohaldamisest.
- (83) Seetõttu on komisjon seisukohal, et üldiselt on põhjendatud tollimaksu järkjärguline vähendamine EBA erikorra raames soodustatud riikidele kolme aasta jooksul kooskõlas allpool esitatud kavaga.
- (84) Järkjärguline vähendamine oleks ka piisav selleks, et heastada liidu töötajate majandusliku ja/või finantsolukorra halvenemine. Samal ajal ei pea Kambodža ja Myanmar maksma kõik kolm aastat tollimaksu täies ulatuses, mis muudaks ekspordimise raskemaks, vaid nad saaksid importida indica riisi liitu järk-järgult rohkem.
- (85) Sellest tulenevalt nähakse ette tollimaksu taaskehtestamine kolmeks aastaks järgmiselt:

	1. aasta	2. aasta	3. aasta
Tollimaks (eurot tonni kohta)	175	150	125

- (86) Praegu kohaldatavat ühise tollitariifistiku tollimaksumäära 175 eurot tonni kohta võidakse korrigeerida allapoole kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013⁽⁹⁾ artikliga 180. Seepärast tuleks juhul, kui kohaldatavad ühise tollitariifistiku tollimaksud on sellise korrigeerimise tulemusel madalamad kui põhjenduses 85 osutatud tollimaksud, viimaseid kohandada nii, et need ei oleks meetmete kohaldamise ajal suuremad kui kohaldatavad ühise tollitariifistiku tollimaksud. Kohaldatavad kaitsemeetmed on seetõttu kas korrigeeritud tollimaks või põhjenduses 85 osutatud kohaldatav tollimaks, olenevalt sellest, kumb on madalam.
- (87) Et tagada vaatluseluse toote importijatele õiguskindlus, nõudis mitu huvitatud isikut, et toodetele, mis on juba teel liitu, ei kohaldataks eespool märgitud meetmeid. Kooskõlas oma kehtiva tavaga kaitsemeetmeid käsitlevates juhtumites on komisjon seisukohal, et selline nn veoklausel on praegusel juhul tõepoolest põhjendatud, ja seetõttu nõue rahuldati.
- (88) Käesolevas määruuses sätestatud meetmed on kooskõlas määruse (EL) nr 978/2012 artikli 39 lõikes 3 nimetatud üldiste tariifsete soodustuste komitee arvamusega,

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Kambodžast ja Myanmarist pärineva ning praegu CN-koodide 1006 30 27, 1006 30 48, 1006 30 67 ja 1006 30 98 alla kuuluva indica riisi impordi suhtes taaskehtestatakse ajutiselt ühise tollitariifistiku tollimaks.
2. Lõikes 1 kirjeldatud toote suhtes eurodes tonni kohta kohaldatav tollimaks on alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast esimesel aastal 175, teisel aastal 150 ja kolmandal aastal 125.
3. Kui komisjon korrigeerib ühise tollitariifistiku tollimaksu kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 180, tuleks lõikes 2 osutatud tollimaks kehtestada korrigeeritud ühise tollitariifistiku tollimaksu või lõikes 2 osutatud tollimaksu tasemel, olenevalt sellest, kumb on madalam.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud imporditavate toodete suhtes, mis on käesoleva määruse jõustumise kuupäeval juba teel liitu, ja juhul, kui nende toodete sihtkohta ei saa muuta, ei kohaldata artikli 1 lõikes 2 sätestatud tollimaksu.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. jaanuar 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

DIREKTIIVID

KOMISJONI RAKENDUSDIREKTIIV (EL) 2019/68,

16. jaanuar 2019,

millega nähakse ette tulirelvade ja nende oluliste osade märgistamise tehnilised nõuded vastavalt nõukogu direktiivile 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 2a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 91/477/EMÜ artikli 4 lõikega 1 kohustatakse liikmesriike tagama, et iga turule lastud tulirelv või tulirelva oluline osa on varustatud selge, püsiva ja ainulaadse märgistusega. Artikli 4 lõikes 2 on kindlaks määratud andmed, mida märgistus peab tulirelvade ja nende oluliste osade jälgitavuse suurendamiseks ning nende vaba liikumise lihtsustamiseks sisaldama. Väga väikeste oluliste osade märgistamisel piirdatakse seerianumbri, tähtnumbrilise koodi või digitaalkoodiga. Direktiivi artikli 4 lõikega 4 nõutakse, et liikmesriigid peavad andmekogumissüsteemi, kuhu kantakse kogu selline teave tulirelvade kohta, mida on vaja nende liikumise jälgimiseks ja nende kindlakstegemiseks, sealhulgas teave tulirelva ja selle oluliste osade märgistuse ja tulirelva mis tahes ümberehitamise või kohandamise kohta, mis toob kaasa tulirelva klassi või alamklassi muutmise, näiteks teave üksuse kohta, kes olulise osa asendas või muutis.
- (2) Riigivarudest alatiseks tsiviilkasutusse üleantud tulirelva või tulirelva olulise osa puhul peab märgistus sisaldama ka üleandva üksuse tunnusandmeid. Need tunnusandmed tuleb lisada tsiviilkasutusse üleandmise ajal, kui need ei sisaldu juba olemasolevas märgistuses.
- (3) Lisaks kohustatakse direktiiviga 91/477/EMÜ liikmesriike tagama, et tervikliku laskemoona iga väikseima üksikpakendi märgistusel oleks näidatud valmistaja nimi, partii identifitseerimisnumber, kaliiber ja laskemoona liik. Võttes arvesse laskemoona pakendamise praegust turutava ja tehnoloogia praegust arengutaset, ei ole selles etapis vaja kehtestada märgistuse tehnilisi nõudeid. Seepärast tuleks käesolevat direktiivi kohaldada üksnes tulirelvade ja nende oluliste osade (sealhulgas väga väikeste oluliste osade) märgistamise suhtes.
- (4) Märgistuse piisav tähemärgisuurus on ülimalt oluline, et saavutada tulirelvade ja nende oluliste osade jälgitavuse suurendamise eesmärk. Seepärast tuleks tehniliste nõuetega ette näha minimaalne tähemärgisuurus, millest liikmesriigid peavad kinni pidama, kui nad kehtestavad oma riigi õiguses märgistuse tähemärgisuuruse.
- (5) Võttes arvesse märgistamist ja registripidamist käsitlevaid väike- ja kergrelvade kontrolli rahvusvahelisi standardeid, tuleks relvaraamide ja relva lukukodade puhul, mis on valmistatud mittemetallilisest materjalist, mis ei pruugi tagada märgistuse selgust ja püsivust (näiteks teatava kategooria polümeerestest materjalidest), kanda märgistus metallplaadile, mis paigaldatakse püsivalt relvaraami või relva lukukoja materjalile. Liikmesriikidel peaks olema õigus lubada kasutada ka mõnd muud tehnikat, näiteks sügavale ulatuv lasergraveerimine, mis tagab mittemetallilisest materjalist valmistatud relvaraamide ja relva lukukodade märgistuse samaväärse selguse ja püsivuse taseme.

⁽¹⁾ EÜTL 256, 13.9.1991, lk 51.

- (6) Selleks et hõlbustada tulirelvade ja nende oluliste osade jälgitavust liikmesriikide andmekogumissüsteemides, peaksid liikmesriigid valima tulirelvade ja nende oluliste osade märgistamiseks kasutatava tähestiku või tähestike üle otsustamisel üksnes ladina, slaavi või kreeka tähestiku vahel. Samamoodi tuleks tulirelvade ja nende oluliste osade märgistamiseks kasutatavaid numbrisüsteeme piirata nii, et iga liikmesriik saab valida üksnes araabia ja Rooma numbrisüsteemi vahel.
- (7) Käesolev direktiiv ei piira direktiivi 91/477/EMÜ artikli 3 kohaldamist.
- (8) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽²⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel.
- (9) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/477/EMÜ artikli 13b lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse tulirelvade ja nende oluliste osade suhtes, kuid seda ei kohaldata tervikliku laskemoona väikseimate üksikpakendite suhtes.

Artikkel 2

Tulirelvade ja nende oluliste osade märgistamise tehnilised nõuded

Liikmesriigid tagavad, et direktiivi 91/477/EMÜ artikliga 4 nõutav märgistus vastab käesoleva direktiivi lisan sätestatud tehnilistele nõuetele.

Artikkel 3

Ülevõtmisäatted

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 17. jaanuariks 2020. Nad teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

*Artikkel 5***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. jaanuar 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Tulirelvade ja nende oluliste osade märgistamise tehnilised nõuded

1. Märgistusel kasutatakse liikmesriigi ette nähtud tähemärgisuurust. Iga liikmesriigi ette nähtud tähemärgisuurus või minimaalne suurus on vähemalt 1,6 mm. Kui olulised osad on liiga väikesed, et neid saaks märgistada vastavalt direktiivi 91/477/EMÜ artiklile 4, võib nende märgistusel vajaduse korral kasutada väiksemat tähemärgisuurust.
2. Liikmesriigi kindlaks määratud liiki mittemetallilisest materjalist valmistatud relvaraamide ja relva lukukodade puhul kantakse märgistus metallplaadile, mis paigaldatakse püsivalt relvaraami või relva lukukoja materjalile nii, et:
  - a) plaati ei ole võimalik hõlpsalt või vaevata eemaldada ning
  - b) plaadi eemaldamine hävitaks osa relvaraamist või lukukojast.

Liikmesriigid võivad lubada kasutada selliste relvaraamide või lukukodade märgistamiseks ka mõnd muud tehnikat, tingimusel et see tagab märgistuse samaväärse selguse ja püsivuse taseme.

Selleks et otsustada käesolevate tehniliste nõuete kohaldamiseks kindlaksmääratava mittemetallilise materjali üle, võtavad liikmesriigid arvesse, mil määral võib see materjal kahjustada märgistuse selgust ja püsivust.

3. Märgistusel kasutatakse liikmesriigi ette nähtud tähestikku. Iga liikmesriigi ette nähtud tähestik või tähestikud on kas ladina, slaavi või kreeka tähestik.
  4. Märgistusel kasutatakse liikmesriigi ette nähtud numbrisüsteemi. Iga liikmesriigi ette nähtud numbrisüsteem või -süsteemid on kas araabia või Rooma numbrisüsteem.
-

KOMISJONI RAKENDUSDIREKTIIV (EL) 2019/69,**16. jaanuar 2019,****millega nähakse ette hoiatus- ja signaalrelvade tehnilised nõuded vastavalt nõukogu direktiivile 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta, (1) eriti selle artikli 10a lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 91/477/EMÜ I lisas on ette nähtud, et direktiivis sätestatud „tulirelva“ määratlus ei hõlma sellele määratlusele vastavaid esemeid, kui need on ette nähtud häire või märguandmiseks või elupäästmiseks ja kui neid saab kasutada üksnes sel otstarbel.
- (2) Teatavaid praegu turul leiduvaid häire või märguandmiseks või elupäästmiseks ette nähtud seadmeid võib tavalisi tööriistu kasutades hõlpsasti tulirelvadeks ümber ehitada. Selleks et direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisel saaks seadet käsitada hoiatus- ja signaalrelvana ning et vältida direktiiviga tulirelvade suhtes ette nähtud kontrolli, peaksid seadmed olema sellised, et neid ei oleks võimalik tavalisi tööriistu kasutades püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha laskmiseks ümber ehitada või ümberehitatavaks muuta.
- (3) Põhjenduses 2 kirjeldatud nõue peaks kuuluma nende tehniliste nõuete hulka, mille ühine eesmärk on tagada, et seade ei ole püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha laskmiseks ümberehitatav. Arvestades, et seadme relvaraud on seadme tulirelvaks ümber ehitamise seisukohast otsustava tähtsusega, ei tohiks olla võimalik seda eemaldada või muuta, ilma et kogu seade muutuks kasutuskõlbmatuks. Lisaks tuleks relvarauda paigaldada mitte-eemaldatavad takistused ning padrunipesa ja relvaraud peaksid olema nihutatud nii, et need ei ole kohakuti ja et lõhkeainet ei ole võimalik seadmesse laadida ega seadmest lasta.
- (4) Tagamaks, et hoiatus- ja signaalrelvade tehnilisi nõudeid saab kohaldada olemasolevate erinevate hoiatus- ja signaalrelvade suhtes, tuleks käesoleva direktiiviga ette nähtavate nõuete puhul võtta arvesse hoiatus- ja signaalrelvade padrunite ja padrunipesade üldtunnustatud rahvusvahelisi standardeid ja väärtusi, eriti väikerelvade märgistamise alalise rahvusvahelise komisjoni (C.I.P.) koostatud padrunite ja padrunipesade mõõtmete tabelite VIII tabelit.
- (5) Selleks et takistada hoiatus- ja signaalrelvade hõlpsat tulirelvaks ümberehitamist, peaksid liikmesriigid tagama, et liidus valmistatud või liitu imporditud relvi kontrollitakse, et teha kindlaks, kas need vastavad käesoleva direktiiviga ette nähtud tehnilistele nõuetele. Kontrollid võiksid näiteks hõlmata seadme eri mudelite või tüüpide, konkreetsete seadmete või mõlema kontrollimist.
- (6) Liikmesriigid peaksid andma üksteisele taotluse korral teavet nende poolt tehtud hoiatus- ja signaalrelvade kontrollide tulemuste kohta. Teabevahetuse lihtsustamiseks peaksid liikmesriigid määrama vähemalt ühe kontaktasutuse, kes on võimeline teistele liikmesriikidele teavet andma.
- (7) Hoiatus- ja signaalrelvade kontrollide tegemise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid selliste kontrollide tegemisel üksteisega koostööd tegema.
- (8) Käesolev direktiiv ei piira direktiivi 91/477/EMÜ artikli 3 kohaldamist.

(1) EÜTL 256, 13.9.1991, lk 51.

- (9) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽²⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel.
- (10) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/477/EMÜ artikli 13b lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Tehnilised nõuded

Liikmesriigid tagavad, et selleks, et tulirelva ei saaks käsitada direktiivi 91/477/EMÜ kohase tulirelvana, peavad seadmed, millel on padrunipesa ja mis on ette nähtud üksnes paukpadrunitega, ärritavate või muude toimeainetega või pürotehnilise signaali andmiseks mõeldud laskemoonaga tulistamiseks, vastama igal ajal käesoleva direktiivi lisas sätestatud tehnilistele nõuetele.

Artikkel 2

Tehnilistele nõuetele vastavuse kontrollimine

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 1 osutatud seadmeid kontrollitakse, et teha kindlaks, kas need vastavad lisas sätestatud tehnilistele nõuetele.
2. Liikmesriigid teevad lõikes 1 osutatud kontrollide tegemisel koostööd.

Artikkel 3

Teabevahetus

Liikmesriigid annavad teistele liikmesriikidele taotluse korral teavet artikli 2 kohaselt tehtud kontrollide tulemuste kohta. Selleks määravad nad vähemalt ühe kontaktasutuse, kes tulemusi esitab, ja edastavad komisjonile tema kontaktandmed.

Artikkel 4

Ülevõtmisääted

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 17. jaanuariks 2020. Nad teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

*Artikkel 6***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. jaanuar 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Artiklis 1 nimetatud seadmete tehnilised nõuded

1. Seadmed peavad vastama järgmistele nõuetele:
  - a) nendega on võimalik anda pürotehnilist signaali üksnes juhul, kui rauasuudmes asuv adapter on kinnitatud;
  - b) neis on püsiv seade, mis takistab ühe või mitme tahke haavli, kuuli või laskekehaga laetud padrundi laskmist;
  - c) need on ette nähtud padrundi jaoks, mis on loetletud väikerelvade märgistamise alalise rahvusvahelise komisjoni (C.I.P.) koostatud padrunite ja padrunitipesade mõõtmete tabelite VIII tabelis (käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal kohaldatavas redaktsioonis) ja see vastab nimetatud tabelis osutatud mõõtmetele ja muudele standarditele.
2. Seadmeid ei ole võimalik tavalisi tööriistu kasutades püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha laskmiseks ümber ehitada või ümberehitatavaks muuta.
3. Seadmete olulisi osi ei ole võimalik paigaldada või kasutada tulirelvade oluliste osadena.
4. Seadmete relvarauda ei ole võimalik eemaldada või muuta ilma seadet oluliselt kahjustamata või hävitamata.
5. Seadmete puhul, mille relvaraua pikkus ei ületa 30 sentimeetrit või mille kogupikkus ei ületa 60 sentimeetrit, on seadmes relvaraua kogu pikkuse ulatuses mitte-eemaldatavad takistused, mis ei võimalda püssirohu toimel haavleid, kuule või lendkehasid lasta, kusjuures raua suudmes võib jääda tühjaks mitte rohkem kui 1 cm pikkune osa.
6. Seadmete puhul, mis jäävad punkti 5 kohaldamisalast välja, on seadmes vähemalt ühe kolmandiku relvaraua pikkuse ulatuses mitte-eemaldatavad takistused, mis ei võimalda püssirohu toimel haavleid, kuule või lendkehasid lasta, kusjuures raua suudmes võib jääda tühjaks mitte rohkem kui 1 cm pikkune osa.
7. Sõltumata sellest, kas seade kuulub punkti 5 või 6 kohaldamisalasse, paigaldatakse esimene takistus relvarauda vahetult seadme padrunitipesa ette ja sellele võimalikult lähedale, kuid nii, et gaas saaks väljapääsuavade kaudu välja pääseda.
8. Seadmete puhul, mis on ette nähtud üksnes paukpadrunitega tulistamiseks, peavad punktis 5 või 6 osutatud takistused relvaraua täielikult blokeerima, välja arvatud üks või mitu gaasirõhu väljapääsuava. Lisaks peavad takistused relvaraua blokeerima nii, et relva esiosast ei ole võimalik gaasilaengut tulistada.
9. Kõik takistused peavad olema püsivad, nii et neid ei ole võimalik eemaldada ilma seadme padrunitipesa või relvarauda hävitamata.

Seadmete puhul, mis on ette nähtud üksnes paukpadrunitega tulistamiseks, peavad takistused olema täielikult valmistatud materjalist, mis on vastupidav löikamise, puurimise, viilimise või freesimise suhtes (või muul samalaadsel viisil töötlemise suhtes) ja mille kõvadus on Vickersi kõvaduse testi järgi vähemalt 700HV30.

Seadmete puhul, mis ei kuulu käesoleva punkti teise lõigu kohaldamisalasse, peavad takistused olema valmistatud materjalist, mis on vastupidav löikamise, puurimise, viilimise või freesimise suhtes (või muul samalaadsel viisil töötlemise suhtes) ja mille kõvadus on vähemalt 610HV30. Piki relvaraua telge võib olla kanal, mis võimaldab seadmest lasta ärritavaid või muid toimeaineid.

Igal juhul peavad takistused ära hoidma:

- a) piki relvaraua telge augu tekkimist või suurenemist;
- b) relvaraua eemaldamist, välja arvatud juhul, kui seadme raam ja padrunitipesa muudetakse eemaldamise tagajärjel kasutuskõlbmatuks või kui kogu seade saab sel määral kahjustada, et seda ei ole võimalik ilma märkimisväärsete paranduste või täiendusteta tulirelva alusena kasutada.

-
10. Padrunipesa ja relvaraud peavad olema nihutatud nii, et need ei ole kohakuti ja et laskemoona ei ole võimalik seadmesse laadida ega seadmest lasta. Revolver-tüüpi seadmete puhul peab lisaks:
- a) olema trumli padrunipesa eesmised avased kitsamaks tehtud, tagamaks, et kuulid on pesas blokeeritud;
  - b) olema tagatud, et need avased ja padrunipesa ei ole kohakuti.
-

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2019/70,

11. jaanuar 2019,

millega kehtestatakse graafilise otstarbega paberile ELi ökomärgise andmise ning pehmepaberile ja pehmepaberist toodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri C(2019) 3 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles konsulteerinud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju kogu toote olelusringi jooksul on väike.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetset kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Komisjoni otsusega 2011/333/EL ⁽²⁾ kehtestati tooterühma „koopia- ja joonestuspaber“ [Termin on muutunud. Termin „joonestuspaber“ asemel on uus termin „graafilise otstarbega paber“] jaoks kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded. Kõnealuste kriteeriumide ja nõuete kehtivusaega pikendati komisjoni otsusega (EL) 2015/877 ⁽³⁾ 31. detsembrini 2018.
- (4) Komisjoni otsusega 2012/448/EL ⁽⁴⁾ kehtestati tooterühma „ajalehepaber“ jaoks kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded. Kõnealuste kriteeriumide ja nõuete kehtivusaega pikendati otsusega (EL) 2015/877 kuni 31. detsembrini 2018.
- (5) Komisjoni otsusega 2009/568/EÜ ⁽⁵⁾ kehtestati tooterühma „pehmepaber“ jaoks kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded. Kõnealuste otsuses 2009/568/EÜ sätestatud kriteeriumide ja nõuete kehtivusaega pikendati otsusega (EL) 2015/877 kuni 31. detsembrini 2018.
- (6) ELi ökomärgise suhtes 30. juunil 2017 tehtud toimivuskontrolli (REFIT) raames vaadati läbi määruse (EÜ) nr 66/2010 ⁽⁶⁾ rakendamine ja järeldati, et ELi ökomärgise jaoks on vaja luua strateegilisem lähenemisviis, liites vajaduse korral tihedalt seotud tooterühmad.

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 7. juuni 2011. aasta otsus 2011/333/EL, millega kehtestatakse koopia- ja joonestuspaberile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 149, 8.6.2011, lk 12).

⁽³⁾ Komisjoni 4. juuni 2015 otsus (EL) 2015/877, millega muudetakse otsuseid 2009/568/EÜ, 2011/333/EL, 2011/381/EL, 2012/448/EL ja 2012/481/EL, et pikendada teatavatele toodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogiliste kriteeriumide kehtivust (ELT L 142, 6.6.2015, lk 32).

⁽⁴⁾ Komisjoni 12. juuli 2012. aasta otsus 2012/448/EL, millega kehtestatakse ajalehepaberile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 202, 28.7.2012, lk 26).

⁽⁵⁾ Komisjoni 9. juuli 2009. aasta otsus 2009/568/EÜ, millega kehtestatakse pehmepaberile ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 197, 29.7.2009, lk 87).

⁽⁶⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) ning parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 66/2010 (ELi ökomärgise kohta, (COM(2017) 355 final) kohaldamise läbivaatamise kohta.

- (7) Kooskõlas nende järeldustega ning pärast ELi ökomärgise komisjoniga konsulteerimist leiti, et tooterühmad „koopia- ja joonestuspaber“ ja „ajalehepaber“ tuleks liita üheks tooterühmaks „graafilise otstarbega paber“, mille määratlus hõlmaks mõlemat varasemat tooterühma koos teatavate muudatustega, mis on asjakohased teaduse ja turu arengu arvessevõtmiseks. Eelkõige tuleks uuest määratlusest välja jätta kaalupiirang, mida kohaldati seoses varasema tooterühmaga, mis nüüd hõlmab rohkem paberiliike, mis on jäigemad.
- (8) Lisaks tuleks kooskõlas läbivaatamise tulemustega teha teatavad muudatused tooterühma „pehmepaber“ määratlusele, et eelkõige eristada standardi ISO 12625-1 alusel paremini pehmepaberit ennest ja lõplikku pehmepaberist toodet; kõnealune tooterühm tuleks nimetada ümber tooterühmaks „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“.
- (9) Et paremini kajastada kõnealuste tooterühmade turu parimaid tavaid ja võtta arvesse vahepeal loodud innovatsiooni, on asjakohane kehtestada uued kriteeriumid mõlema tooterühma jaoks.
- (10) Mõlema tooterühma uute kriteeriumide eesmärk on edendada energiatõhusat tootmist, mis aitab vähendada selliste ainete heidet, mis põhjustavad veekogude eutrofeerumist, atmosfääri hapestumist ja kliimamuutusi, ning piirata ohtlike ainete kasutamist ja kasutada tooraineid, mida saadakse säästvalt majandatavatest metsadest või ringlussevõetud materjalidest, mis hõlbustab üleminekut ringluspõhisemale majandusele.
- (11) Mõlema tooterühma uued kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded peaksid kehtima kuni 31. detsembrini 2024, võttes arvesse mõlema tooterühma innovatsioonitsükli.
- (12) Kuna tooterühmad „graafilise otstarbega paber“ ja „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ on tihedalt seotud ning nende kriteeriumid on sarnased, on asjakohane võtta vastu üks otsus, millega kehtestatakse mõlema rühma jaoks kriteeriumid ühe õigusaktiga. See peaks muutma kõnealuse süsteemi turuosaliste jaoks nähtavamaks ja vähendama ametiasutuste halduskoormust.
- (13) Õiguskindluse huvides tuleks otsus 2011/333/EL, otsus 2012/448/EL ja otsus 2009/568/EÜ kehtetuks tunnistada.
- (14) Samuti tuleks nende tootjate jaoks, kelle toodetele on vastavalt otsuses 2011/333/EL, otsuses 2012/448/EL ja otsuses 2009/568/EÜ sätestatud kriteeriumidele antud koopia- ja joonestuspaberit, ajalehepaberit või pehmepaberit hõlmav ELi ökomärgis, ette näha üleminekuperiood, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse uute kriteeriumide ja nõuetega. Samuti peaks piiratud aja jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist olema tootjatel lubatud esitada taotlusi, mis põhinevad kas kõnealuste otsustega kehtestatud kriteeriumidel või käesoleva otsusega kehtestatud uutel kriteeriumidel. Kui ELi ökomärgis on antud ühe kõnealuse varasema otsuse kohaste kriteeriumide alusel, peaks selle kasutamine olema lubatud üksnes kuni 31. detsembrini 2019.
- (15) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tooterühma „graafilise otstarbega paber“ kuulub töötlemata, trükimärkideta, tühi paber või papp lehtedena või rullis, värvimata või värvitud, mis on valmistatud paberimassist ja sobib kirjutamiseks, trükkimiseks või töötlemiseks.

Tooterühm ei hõlma järgmist:

- a) pakendid;
- b) termopaber;

- c) fotopaber ja söevaba isekooperuv paber;
- d) lõhnastatud paber;
- e) paber, mis kuulub tooterühma „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“, nagu see on määratletud artiklis 2.

Artikkel 2

Tooterühma „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ kuuluvad järgmised tooted:

- 1) töötlemata pehmepaber lehtedena või rullis, mis on ette nähtud töötlemiseks punkti 2 alla kuuluvateks toodeteks;
- 2) pehmepaberist tooted, mis sobivad kasutamiseks isikliku hügieeni otstarbel, vedelike imamiseks või pindade puhastamiseks või kasutamiseks nende otstarvete kombinatsioonis; sh (kuid mitte ainult) järgmist liiki pehmepaberist tooted: taskurätikud, tualettpaber, kosmeetilised salvrätikud, köögi- ja majapidamisrätikud, käterätikud, salvrätikud, linikud ja tööstuslik pühkepaber.

Tooterühm ei hõlma järgmist:

- a) tooterühma „imavad hügieenitooted“ kuuluvad tooted, nagu see on määratletud komisjoni otsuses 2014/763/EL; (7)
- b) pindade puhastamiseks mõeldud puhastusaineid sisaldavad tooted;
- c) pehmepaberist tooted, mis on lamineeritud muu materjaliga kui pehmepaber;
- d) kosmeetikatooted Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 tähenduses, (8) sh niisutatud pühkepaber;
- e) lõhnastatud paber;
- f) tooted, mis kuuluvad tooterühma „graafilise otstarbega paber“, nagu see on määratletud artiklis 1, või tooted, mis kuuluvad tooterühma „trükitud paber“, nagu see on määratletud komisjoni otsuses 2012/481/EL (9).

Artikkel 3

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „paberimass“ – paberitootmiseks kasutatav kiudmaterjal, mida saadakse paberivabrikus kiudsest, tselluloosi sisaldavast toorainest (tavaliselt puit) kas mehhaaniliselt või keemiliselt;
- 2) „pakend“ – mis tahes materjalist valmistatud mis tahes laadi toode, mida kasutatakse tootjalt kasutajale või tarbijale ettenähtud kaupade (alates toorainetest kuni töödeldud kaupadeni) pakkimiseks, kaitsmiseks, käitlemiseks, üleandmiseks ja esitlemiseks;
- 3) „pehmepaber“ – õhuke paberimassist valmistatud paber, mis on kas kuivkrepitud, märgkrepitud või kreppimata;
- 4) „pehmepaberist tooted“ – ühe- või mitmekihilised, volditud või voltimata, kohrutatud või kohrutamata, lamineeritud või lamineerimata, trükikirjaga või ilma pehmepaberist töödeldud tooted, mis võivad olla järeltöödeldud.

(7) Komisjoni 24. oktoobri 2014. aasta otsus 2014/763/EL, millega kehtestatakse imavatele hügieenitoodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 320, 6.11.2014, lk 46).

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

(9) Komisjoni 16. augusti 2012. aasta otsus 2012/481/EL, millega kehtestatakse trükitud paberile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 223, 21.8.2012, lk 55).

Artikkel 4

1. Et tootele saaks määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel anda tooterühma „graafilise otstarbega paber“ hõlmava ELi ökomärgise, peab see vastama käesoleva otsuse artikli 1 kohasele kõnealuse tooterühma määratlusele ning käesoleva otsuse I lisas esitatud kriteeriumidele ning asjaomastele hindamis- ja kontrollinõuetele.
2. Et tootele saaks määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel anda tooterühma „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ hõlmava ELi ökomärgise, peab see vastama käesoleva otsuse artikli 2 kohasele kõnealuse tooterühma määratlusele ning käesoleva otsuse II lisas esitatud kriteeriumidele ning asjaomastele hindamis- ja kontrollinõuetele.

Artikkel 5

Tooterühmade „graafilise otstarbega paber“ ja „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad mõlema tooterühma puhul kuni 31. detsembrini 2024.

Artikkel 6

1. Tooterühmale „graafilise otstarbega paber“ antakse halduseesmärkidel koodnumber „011“.
2. Tooterühmale „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ antakse halduseesmärkidel koodnumber „004“.

Artikkel 7

Otsus 2009/568/EÜ, otsus 2011/333/EL ja otsus 2012/448/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 8

1. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, tuleb enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva esitatud taotlusi saada ELi ökomärgis toodetele, mis kuuluvad nii käesolevas otsuses määratletud tooterühma „graafilise otstarbega paber“ kui ka otsuses 2011/333/EL määratletud tooterühma „koopia- ja joonestuspaber“, hinnata kooskõlas otsuses 2011/333/EL sätestatud tingimustega.
2. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, tuleb enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva esitatud taotlusi saada ELi ökomärgis toodetele, mis kuuluvad nii käesolevas otsuses määratletud tooterühma „graafilise otstarbega paber“ kui ka otsuses 2012/448/EL määratletud tooterühma „ajalehepaber“, hinnata kooskõlas otsuses 2012/448/EL sätestatud tingimustega.
3. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, tuleb enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva esitatud taotlusi saada ELi ökomärgis toodetele, mis kuuluvad nii käesolevas otsuses määratletud tooterühma „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ kui ka otsuses 2009/568/EÜ määratletud tooterühma „pehmepaber“, hinnata kooskõlas otsuses 2009/568/EÜ sätestatud tingimustega.
4. Tooterühma „graafilise otstarbega paber“ ja „pehmepaber ja pehmepaberist tooted“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise saamise taotlused, mis on esitatud käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeval või pärast seda, kuid hiljemalt 31. detsembril 2018, võivad olla koostatud kas käesolevas otsuses, otsuses 2011/333/EL, otsuses 2012/448/EL või otsuses 2009/568/EÜ sätestatud kriteeriumide alusel, nagu on asjakohane. Kõnealuseid taotlusi hinnatakse vastavalt kriteeriumidele, mille alusel taotlused on koostatud.
5. Kui ELi ökomärgise andmise aluseks on taotlus, mida on hinnatud kooskõlas otsuses 2009/568/EÜ, otsuses 2011/333/EL või otsuses 2012/448/EL esitatud kriteeriumidega, võib seda ELi ökomärgist kasutada üksnes 31. detsembrini 2019.

Artikkel 9

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 11. jaanuar 2019

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Karmenu VELLA

I LISA

GRAAFILISE OTSTARBEGA PABERILE ELI ÖKOMÄRGISE ANDMISE KRITERIUMID

RAAMISTIK

Kriteeriumide eesmärk

Kriteeriumide eesmärk on eelkõige vähendada mürgiste või eutrofeeruvate ainete heidet vette ning energiatarbimisega seotud keskkonnakahju ja -riske (kliimamuutused, hapestumine, osoonikihi kahanemine, taastumatute ressursside ammendumine). Seda arvestades on kriteeriumide eesmärk:

- vähendada energiatarbimist ja sellega seotud õhkuheidet;
- vähendada keskkonnakahju, vähendades vetteheidet ja jäätmeteket;
- vähendada ohtlike kemikaalide kasutamise seotud keskkonnakahju ja -riske ning
- kaitsta metsa, nõudes, et ringlussevõetud ja esmased kiud hangitakse säästvalt majandatavatest metsadest ja piirkondadest.

Graafilise otstarbega paberile ELi ökomärgise andmise kriteeriumid hõlmavad järgmist:

1. vette- ja õhkuheidet;
2. energiakasutus;
3. kiud: ressursside säilitamine, säästev metsamajandamine;
4. piiratud kasutusega ohtlikud ained ja segud;
5. jäätmekäitlus;
6. kasutuskõlblikkus;
7. pakendil esitatav teave;
8. ELi ökomärgisel esitatav teave.

Ökoloogilised kriteeriumid hõlmavad paberimassi tootmist, sh kõiki toiminguid alates esmase või ringlussevõetud kiu jõudmisest tootmiskohta kuni paberimassi väljaviimiseni paberimassivabrikust. Paberitootmise ökoloogilised kriteeriumid hõlmavad kõiki paberivabrikus tehtavaid toiminguid alates paberimassi ettevalmistamisest graafilise otstarbega paberi valmistamiseks kuni alusrulli kerimiseni.

Ökoloogilised kriteeriumid ei hõlma tooraine (nt puidu), paberimassi või paberi vedu ega pakendamist. Samuti ei hõlma need paberi edasist töötlemist.

Hindamine ja kontroll: iga kriteeriumi kohta on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kriteeriumide täitmise tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt.

Pädevad asutused tunnustavad eeskätt selliste asutuste poolseid tunnistusi ja kontrole, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele *ühtlustatud* standardile, ning selliste asutuste tehtud kontrole, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele *ühtlustatud* standardile.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid kui need, mis on iga kriteeriumi jaoks esitatud, tingimusel et taotlust hindav pädev asutus tunnistab nende samaväärsust.

Vajaduse korral võib pädev asutus kriteeriumide täitmise kontrollimiseks nõuda tõendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrole või kohapealseid külastusi.

Graafilise otstarbega paberi toode peab vastama kõigile vastavatele kriteeriumidele riigis, kus seda turule lastakse. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele nõudele.

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „õhkkuiv tonn“ – tonn õhkkuiva (*air dry tonne*, ADt) paberimassi, 90 % kuivusega;
- 2) „tselluloos“ – kiudmaterjal, mis on saadud, kui toorainest eemaldatakse märkimisväärne osa mittetsellulooside ühendeid, mida on võimalik eemaldada keemilise töötlemisega (keetmine, ligniinist vabastamine, pleegitamine);
- 3) „CMP“ – keemilis-mehaaniline paberimass (*chemimechanical pulp*);
- 4) „CTMP“ – keemilis-termomehaaniline paberimass (*chemithermomechanical pulp*);
- 5) „trükkivärvist puhastatud paberimass“ – ringlussevõetavast paberist valmistatud paberimass, millest on eemaldatud trükkivärv ja muud saasteained;
- 6) „värvained“ – tugeva värvusega või fluorestseeriv orgaaniline materjal, mis annab substraadile värvi selektiivse absorbeerimise teel. Värvained on lahustuvad ja/või läbivad lisamisprotsessi, mille käigus hävib vähemalt ajutiselt värvaine kristallstruktuur. Värvained kinnistuvad substraadile absorptsiooni, lahustumise või mehhaanilise kinnitamise või iooniliste või kovalentsete keemiliste sidemete moodustumise teel;
- 7) „ECF-paberimass“ – elementaarse kloorita (*elemental chlorine-free*) pleegitatud paberimass;
- 8) „integreeritud tootmine“ – paberimassi ja paberi tootmine samas tootmiskohas. Paberimassi tavaliselt enne paberi või papi tootmist ei kuivatata. Paberi/papi tootmine on vahetult seotud paberimassi tootmisega;
- 9) „puitmassipõhine paber või papp“ – paber või papp, mille kiukoostise põhikomponent on puitmass;
- 10) „metallipõhised pigmendid ja värvained“ – värvained ja pigmendid, mis sisaldavad üle 50 massiprotsendi asjaomast (asjaomaseid) metalliühendit (-ühendeid);
- 11) „integreerimata tootmine“ – turustatava paberimassi tootmine vabrikus, milles ei ole paberimasinaid, või paberi/papi tootmine üksnes muudes tehastes toodetud (turustatavast) paberimassist;
- 12) „paberimasina praakmaterjal“ – pabermaterjal, mis on paberimasina tööprotsessi käigus kõrvaldatud, kuid mille omadused võimaldavad seda kohapeal korduskasutada samas tootmisprotsessis, mille käigus see saadi. Käesoleva otsuse tähenduses ei hõlma see mõiste edasise töötlemise protsesse, mida käsitatakse paberimasina omadest eraldi protsessidena;
- 13) „pigmentid“ – värvilised, mustad, valged või fluorestseerivad orgaanilised või anorgaanilised tahkete osakestena esinevad ained, mis tavaliselt ei lahustu neid sisaldavas kandeaines või substraadis ja mida kandeaine ega substraate füüsikaliselt ega keemiliselt oluliselt ei mõjuta. Need ained muudavad toote välimust selektiivse absorbeerimise ja/või valguse hajutamise teel. Pigmentid hajutatakse tavaliselt kandeaines või substraadis, et võimaldada kasutust nt trükkivärvide, värvide, plasti või muu polümeerse materjali tootmisel. Värvimisprotsessi käigus säilib pigmentide kristalli- või osakeste struktuur;
- 14) „ringlussevõetud kiud“ – kiud, mis on eraldatud tootmisprotsessis jäätmevoost või mille on tekitanud asjaomast toodet lõpptarbijana kasutavad kodumajapidamised või äri- ja tööstusettevõtted ning asutused. Neid kiude ei saa enam ettenähtud eesmärgil kasutada. Mõiste ei hõlma sellise tootmisprotsessis tekkiva materjali uuestikasutamist, mida on võimalik samas tootmisprotsessis taaskasutada (st paberimasina praakmaterjali, mis on kas oma toodetud või ostetud);
- 15) „TCF-paberimass“ – täiesti kloorivaba (*totally chlorine-free*) pleegitatud paberimass;
- 16) „TMP“ – termomehaaniline paberimass (*thermomechanical pulp*).

ELI ÖKOMÄRGISE KRITERIUMID

Kriteerium 1 – vette- ja õhkuheide

Eeltingimus on, et paberimassi ja paberi tootmise koht peab vastama kõigile asukohariigi vastavatele õiguslikele nõuetele.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab vastavuskinnituse, mida toetavad paberimassi tarnija(te)lt saadud asjakohased dokumendid ja kinnitused.

Kriteerium 1a. Keemiline hapnikutarve (KHT), väävel (S), NO_x, fosfor (P)

See nõue on seotud teabega heite kohta teatava kontrollväärtuse suhtes. Tegelik heite ja kontrollväärtuse suhe moodustab heitealase hinde.

Ühegi üksiku heitenäitaja hinne ei tohi ületada 1,3.

Ühelgi juhul ei tohi punktide summa ($P_{\text{kokku}} = P_{\text{KHT}} + P_{\text{S}} + P_{\text{NO}_x} + P_{\text{P}}$) ületada väärtust 4,0.

Integreerimata tootmise korral esitab taotleja arvutuse, mis hõlmab nii paberimassi kui ka paberi tootmist.

Paberimassi ja paberi ühes kohas tootmise puhul arvutatakse P_{KHT} järgmiselt (täpselt samamoodi arvutatakse ka P_{S} , P_{NO_x} ja P_{P}).

Iga kasutatud paberimassi i puhul mõõdetud keemilise hapnikutarbega ainete heide (edaspidi „KHT-heide“) ($KHT_{\text{paberimass } i}$, väljendatud kilogrammides õhkkuiva tonni kohta) kaalutakse iga kasutatud paberimassi osaga (õhkkuiva paberimassi i massiga tonnides) ja kaalutud väärtused liidetakse kokku. Õhkkuiva tonni puhul eeldatakse, et paberimassi kuivainesisaldus on 90 % ja paberi oma 95 %.

Seejärel liidetakse paberimassiga seotud kaalutud KHT-heide paberitootmisega seotud mõõdetud KHT-heitega ning saadakse üldine KHT-heide (KHT_{kokku}).

Paberimassi tootmise puhul arvutatakse KHT kaalutud kontrollväärtus samal viisil, st iga kasutatud paberimassi kaalutud kontrollväärtuste summana, mis lisatakse paberitootmisega seotud kontrollväärtusele, et saada KHT üldine kontrollväärtus ($KHT_{\text{kontroll kokku}}$). Tabelis 1 on esitatud iga kasutatud paberimassi liigiga ja paberitootmisega seotud kontrollväärtused.

Üldine KHT-heide jagatakse KHT üldise kontrollväärtusega järgmise valemi abil:

$$P_{\text{KHT}} = \frac{KHT_{\text{kokku}}}{KHT_{\text{kontroll kokku}}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass, } i \times (KHT_{\text{paberimass, } i})] + KHT_{\text{paberimassin}}}{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass, } i \times (KHT_{\text{kontroll paberimass, } i})] + KHT_{\text{kontroll paberimassin}}}$$

Tabel 1

Paberimassi liikidega ja paberitootmisega seotud heite kontrollväärtused

Paberimassi liik/paber	Heide (kg õhkkuiva tonni kohta)			
	KHT kontrollväärtus	P kontrollväärtus	S kontrollväärtus	NO _x kontrollväärtus
Pleegitatud tselluloos (muu kui sulfittselluloos)	16,00	0,025 0,09 ⁽¹⁾	0,35	1,60
Pleegitatud tselluloos (sulfittselluloos)	24,00	0,04	0,75	1,60
Magnefiittselluloos	28,00	0,056	0,75	1,60
Pleegitamata tselluloos	6,50	0,016	0,35	1,60
CTMP/CMP	16,00	0,008	0,20	0,25/0,70 ⁽²⁾
TMP/defibröörpuitmass	3,00/5,40 ⁽³⁾	0,008	0,20	0,25
Ringlussevõetud kiust paberimass, millest ei ole trükivärvi eemaldatud	1,10	0,006	0,20	0,25
Ringlussevõetud kiust paberimass, millest on trükivärvi eemaldatud	2,40	0,008	0,20	0,25
Paberivabrik (kg/t)	1,00	0,008	0,30	0,70

⁽¹⁾ Suurem väärtus kehtib vabrikutele, kus kasutatakse pinnase suure fosforisisaldusega piirkonnast pärit eukalüpti (nt Ibeeria eukalüpt).

⁽²⁾ NO_x-heite väärtus integreerimata tootmisel põhinevate CMTF vabrikutele, kus paberimassi kiirkuivatatakse biomassipõhise auruga.

⁽³⁾ Tugevasti pleegitatud mehaanilise paberimassi (70–100 % valmispaberi kiust) KHT-väärtus.

Kui tehases toodetakse koos soojust ja elektrit, võib koguheitest lahutada tootmiskohas elektritootmisel tekkinud S- ja NO_x-heite. Elektritootmisel tekkinud heite osa võib arvutada järgmise valemiga:

$$2 \times (\text{MWh (elekter)}) / [2 \times \text{MWh (elekter)} + \text{MWh (soojus)}]$$

Elekter selles võrrandis tähendab koostootmisjaamas toodetud elektrit. Soojus selles võrrandis tähendab soojuse kogutoodangut, mis suunatakse koostootmisjaamast paberimassi/paberi tootmisse.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmist näitavad üksikasjalikud arvutused ja katseandmed ning asjakohased tõendavad dokumendid, sh katseprotokollid, milles on järgitud korrapärase või pideva seire otstarbel kasutatavaid standardseid katsemeetodeid (või võrdväärseid standardmeetodeid, mida pädev asutus peab vastuvõetavaks samaväärse teadusliku tasemega andmete saamiseks): KHT: ISO 15705 või ISO 6060; NO_x: EN 14792 või ISO 11564; S (vääveloksiidid): EN 14791 või EPA nr 8; S (reduktseeritud väävel): EPA nr 15A, 16A või 16B; S sisaldus naftas: ISO 8754; S sisaldus kivisöes: ISO 19579; S sisaldus biomassis: EN 15289; P koguheide: EN ISO 6878.

Heite seireks võib kasutada ka kiirkatseid, tingimusel et heidet kontrollitakse korrapäraselt (nt korra kuus) vastavate eespool nimetatud standardite või sobivate võrdväärsete standardite alusel. KHT-heite puhul peetakse vastuvõetavaks orgaanilise süsiniku kogusisalduse analüüsil põhinevat pidevat seiret, tingimusel et asjaomase tootmiskoha puhul on kindlaks tehtud korrelatsioon orgaanilise süsiniku kogusisalduse ja KHT kohta saadud tulemuste vahel.

Kui tegevusloas ei ole teisiti kindlaks määratud, on vähim mõõtmisagedus KHT-heite puhul korra päevas ja P koguheite puhul korra nädalas. S- ja NO_x-heidet mõõdetakse igal juhul pidevalt (katelde puhul, mille võimsus ületab 50 MW) või korrapäraselt (vähemalt korra aastas katelde ja kuivatite puhul, mille võimsus 50 MW või väiksem).

Esitatakse aasta keskmised andmed, v.a juhul, kui:

- tootmine toimub piiratud aja jooksul;
- tootmistehas on uus või ümberehitatud – sel juhul peavad mõõtmised hõlmama vähemalt 45 järjestikust tehase püsiva töö päeva.

Mõlemal juhul võib andmed lugeda vastuvõetavaks vaid juhul, kui need esindavad vastavat tootmist ja iga heitenäitaja kohta on tehtud piisav arv mõõtmisi.

Tõendavates dokumentides esitatakse mõõtmisagedus ning KHT, P koguheite, S ja NO_x punktide arvutus.

Õhkuheite arvutamisel võetakse arvesse paberimassi ja paberi tootmisega, sh väljaspool tootmiskohta auru genereerimisega seotud S ja NO_x koguheidet, v.a elektritootmise arvele jääv heide. Mõõdetakse muu hulgas utilisaator-kateldest, lubjapõletusahjudest, aurukateldest ja tugevalõhnaliste gaaside põletusahjudest lähtuvat heidet. Arvesse võetakse ka hajusheidet. Väävli (S) õhkuheite väärtuste deklareerimisel esitatakse andmed nii väävli oksüdeeritud kui ka reduktseeritud vormide kohta. Arvesse võetakse ka naftast, kivisöest ja muudest teadaolevalt väävlit sisaldavatest välistest kütustest soojusenergia tootmisega tekkivat väävliheidet, kusjuures selle heite taseme võib mõõtmise asemel ka arvutada.

Vetteheidet mõõdetakse filtreerimata ja settimata proovides, mis võetakse vabriku reoveepuhasti heitvee väljajuhtimise punktis. Kui vabriku heitvesi suunatakse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhastisse, analüüsitakse filtreerimata ja settimata proove, mis on võetud vabriku heitvee kanalisatsioonivõrku väljajuhtimise punktis, ning tulemused korrutatakse kõrvaldamistõhususe standardteguriga, mida rakendatakse kõnealuse asula või kolmanda isiku reoveepuhasti suhtes. Kõrvaldamistõhususe tegur põhineb kõnealuse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhasti käitajalt saadud tabelil.

Kui integreeritud vabriku puhul on paberimassi ja paberi tootmisega seotud heite kohta raske eraldi andmeid saada ning paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas vaid üldine heitkogus, märgitakse paberimassi(de) tootmisega seotud heite koguseks null ning kõnealust üldist heitkogust võrreldakse asjaomase paberimassi ja paberi tootmise kombineeritud kontrollväärtustega. Valemis tuleb arvesse võtta iga sellise paberimassi osakaalu, millele on antud tabelis 1 esitatud konkreetne kontrollväärtus.

Kriteerium 1b. Adsorbeeritavad halogeenorgaanilised ühendid (*adsorbable organic halogens, AOX*)

See kriteerium on seotud elementaarse kloorita paberimassiga (ECF-paberimassiga).

Eli ökomärgisega tähistatud graafilise otstarbega paberis kasutatud ühegi paberimassi tootmisega seotud AOX-heide ei tohi ületada 0,17 kg õhkuiva tonni kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab nende katsete protokollid, milles on järgitud AOX määramise katsemeetodit ISO 9562 või võrdväärseid meetodeid, kriteeriumi täitmist näitavad üksikasjalikud arvutused ja asjakohased tõendavad dokumendid.

Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetab loetelu, kus on märgitud paberimasside segus kasutatud eri ECF-paberimassid, neist igäihe osakaal ja neist igäihega seotud AOX-heide (kg AOX tonni õhkuiva paberimassi kohta).

Tõendavatesse dokumentidesse märgitakse mõõtmisagedus. AOXi mõõdetakse üksnes sellise tootmise korral, kus paberimassi pleegitamiseks kasutatakse klooriühendeid. AOXi ei tule mõõta heitvees, mis tekib integreerimata paberitootmisel või paberimassi tootmisel ilma pleegitamata või juhul, kui pleegitamiseks kasutatakse kloorivabu aineid.

AOX vetteheidet mõõdetakse filtreerimata ja settimata proovides, mis võetakse vabriku reoveepuhasti heitvee väljajuhtimise punktis. Kui vabriku heitvesi suunatakse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhastisse, analüüsitakse filtreerimata ja settimata proove, mis on võetud vabriku heitvee kanalisatsioonivõrku väljajuhtimise punktis, ning tulemused korrutatakse kõrvaldamistõhususe standardteguriga, mida rakendatakse kõnealuse asula või kolmanda isiku reoveepuhasti suhtes. Kõrvaldamistõhususe tegur põhineb kõnealuse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhasti käitajalt saadud teabel.

Heite kohta esitatav teave on vähemalt korra kahe kuu tagant tehtud mõõtmiste tulemuste aasta keskmine väärtus. Uue või ümberehitatud tootmistehase puhul peavad mõõtmised hõlmama vähemalt 45 järjestikust tehase püsiva töö päeva. Mõõtmised peavad olema asjaomase tootmise suhtes esindavad.

Kui taotleja ei kasuta ECF-paberimassi, piisab vastava kinnituse esitamisest pädevale asutusele.

Kriteerium 1c. CO₂

Selliste fossiilkütuste süsinikdioksiidiheide, mida kasutatakse nii tootmiskohas kui ka mujal tootmisprotsessides kasutatava soojuste ja elektri tootmiseks, ei tohi ületada järgmisi piirnorme:

- 1) 1 100 kg CO₂ ühe tonni paberi kohta, mis on valmistatud üksnes trükivärvist puhastatud/ringlussevõetud paberimassist;
- 2) 1 000 kg CO₂ ühe tonni paberi kohta, mis on valmistatud üksnes tselluloosist;
- 3) 1 600 kg CO₂ ühe tonni paberi kohta, mis on valmistatud üksnes mehaanilisest paberimassist.

Paberi jaoks, mis koosneb tselluloosist, ringlussevõetud ja mehaanilisest paberimassist mis tahes kombinatsioonis, arvutatakse iga segus sisalduva paberimassi liigi osakaalu arvestades kaalutud piirnorm. Tegelik heiteväärtuse saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmisega seotud heide, võttes arvesse kasutatud paberimasside segu.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmist tõendavad andmed ja üksikasjalikud arvutused ning asjakohased tõendavad dokumendid.

Paberimassi tootja esitab taotlejale iga kasutatava paberimassi kohta üheainsa CO₂-heite väärtuse (kg CO₂ õhkuiva tonni kohta). Taotleja omakorda esitab asjaomas(t)e paberimasina(te) kohta, millega ELi ökomärgisega graafilise otstarbega paberit toodetakse, üheainsa CO₂-heite väärtuse. Integreeritud vabriku kohta võib esitada paberimassi ja paberi tootmisega seotud CO₂-heite andmed ühe väärtusena.

Suurima lubatud CO₂-heite määramiseks määrab taotleja kindlaks paberimasside segu koostise paberimassi liikide (st tselluloos, ringlussevõetud ja mehaaniline paberimass) poolest.

Tegelik CO₂-heite arvutamiseks määrab taotleja kindlaks paberimasside segu koostise üksikute tarnitud paberimasside poolest, arvutab ipaberimassi tootmisega seotud kaalutud keskmise CO₂-heite ning lisab saadud väärtuse paberimasina(te) CO₂-heitele.

CO₂-heite andmed peavad kajastama kõigi paberimassi ja paberi tootmisel kasutatud taastumatute kütuste allikaid, sh nii tootmiskohas kui ka mujal elektritootmisest tulenev heide.

Kütuste heitekoefitsiente kasutatakse kooskõlas komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 ⁽¹⁾ VI lisaga.

Võrguelekttri puhul kasutatakse arvutamiseks heitekoefitsienti 384 (kg CO₂/MWh) kooskõlas energiamõjuga toodete ökodisaini meetodikaga ⁽²⁾.

Arvutamise või massibilansi periood hõlmab 12kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmistehase puhul peavad arvutused hõlmama vähemalt 45 järjestikust tehase püsiva töö päeva. Arvutused peavad olema asjaomase tootmise suhtes esindavad.

Võrguelekttri puhul kasutatakse eespool esitatud väärtust (Euroopa keskmine), v.a siis, kui taotleja esitab dokumendid, milles on määratud kindlaks keskmine väärtus tema elektritarnijate puhul (lepingulised tarnijad); sel juhul võib taotleja esitatud väärtuse asemel kasutada kõnealust keskmist väärtust. Kriteeriumi täitmise tõendamiseks kasutatavate dokumentide hulgas on tehnilised kirjeldused, mis sisaldavad seda keskmist väärtust (st lepingu koopia).

CO₂-heite arvutamisel arvestatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogus, mis on ostetud ja tootmisprotsessis kasutatud, CO₂-heite vabaks. Taotleja esitab asjakohased dokumendid selle kohta, et vabrikus on kõnealust energiat tõepoolest kasutatud või see on sinna sisse ostetud.

Kriteerium 2 – energiakasutus

See nõue on seotud teabega, mis käsitleb paberimassi ja paberi tootmise tegelikku energiakasutust konkreetse kontrollväärtuse suhtes.

Energiatarbimine hõlmab soojuse tootmiseks vajalikku elektri- ja kütusetarbimist, mida väljendatakse punktides (P_{kokku}) järgmiselt.

Punktide summa ($P_{\text{kokku}} = P_E + P_K$) ei tohi ületada 2,5.

Tabelis 2 on esitatud kontrollväärtused energiatarbimise arvutamiseks.

Paberimasside segu korral kaalutakse soojuse tootmiseks vajaliku elektri- ja kütusetarbimise kontrollväärtus iga kasutatud paberimassi osaga (õhkuiva paberimassi i mass tonnides) ja kaalutud väärtused liidetakse kokku.

Kriteerium 2a. Elektritarbimine

Paberimassi ja paberi tootmisega seotud elektritarbimist väljendatakse punktides (P_E) järgmiselt.

Arvutamine paberimassi tootmise puhul: iga kasutatava paberimassiga i seotud elektritarbimine ($E_{\text{paberimass},i}$ kWh õhkuiva tonni kohta) arvutatakse järgmiselt:

$E_{\text{paberimass},i}$ = käitises toodetud elekter + ostetud elekter – müüdüd elekter.

Arvutus paberitootmise puhul: paberitootmisega seotud elektritarbimine (E_{paber}) arvutatakse samamoodi:

E_{paber} = käitises toodetud elekter + ostetud elekter – müüdüd elekter.

Punktide üldsumma (P_E) saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmise kohta saadud punktid järgmiselt:

$$P_E = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (E_{\text{paberimass},i})] + E_{\text{paber}}}{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (E_{\text{kontroll,paberimass},i})] + E_{\text{kontroll,paber}}}$$

Kui integreeritud vabriku puhul on paberimassi ja paberi tootmisega seotud elektritarbimise kohta raske eraldi andmeid saada ning paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas vaid üldväärtus, märgitakse paberimassi(de) tootmisega seotud elektritarbimiseks null ning paberivabriku näitaja hõlmab nii paberimassi kui ka paberi tootmisega seotud väärtust.

⁽¹⁾ Komisjoni 21. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 601/2012 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoo- negaaside heite seire ja aruandluse kohta (ELT L 181, 12.7.2012, lk 30).

⁽²⁾ MEErP (Methodology for the Ecodesign of Energy-related Products).

Kriteerium 2b. Soojuse tootmiseks vajalik kütusetarbimine

Paberimassi ja paberi tootmisega seotud kütusetarbimist väljendatakse punktides (P_K) järgmiselt.

Arvutamine paberimassi tootmise puhul: iga kasutatava paberimassiga i seotud kütusetarbimine ($K_{\text{paberimass},i}$ kWh õhkuiva tonni kohta) arvutatakse järgmiselt:

$$K_{\text{paberimass},i} = \text{käitises toodetud kütus} + \text{ostetud kütus} - \text{müüdüd kütus} - 1,25 \times \text{käitises toodetud elekter.}$$

Märkus

1. Mehaanilise paberimassi puhul ei ole vaja arvutada $K_{\text{paberimass},i}$ väärtust (ega selle osa paberimassi P_K väärtuses), v.a juhul, kui see on turustatav õhkuiv mehaaniline paberimass, mille kuivainesisaldus on vähemalt 90 %.
2. Müüdüd soojuse tootmiseks kasutatud kütusekogus lisatakse eespool esitatud võrrandis märgitud müüdüd kütusekogusele.

Arvutus paberitootmise puhul: paberitootmisega seotud kütusetarbimine (K_{paber} kWh õhkuiva tonni kohta) arvutatakse samamoodi:

$$K_{\text{paber}} = \text{käitises toodetud kütus} + \text{ostetud kütus} - \text{müüdüd kütus} - 1,25 \times \text{käitises toodetud kütus.}$$

Punktide üldarvu (P_K) saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmise kohta saadud punktid järgmiselt:

$$P_K = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (K_{\text{paberimass},i})] + K_{\text{paber}}}{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (K_{\text{kontroll paberimass},i})] + K_{\text{kontroll paber}}}$$

Tabel 2

Elektri- ja kütusetarbimise kontrollväärtused

Paberimassi liik	Kütusetarbimine (kWh õhkuiva tonni kohta) F_{kontroll}		Elektritarbimine (kWh õhkuiva tonni kohta) E_{kontroll}	
	Mitte-ök tt	Ök tt	Mitte-ök tt	Ök tt
Tselluloos	3 650	4 650	750	750
Termomehaaniline paberimass (TMP)	0	900	2 200	2 200
Defibröörpuitmass (sh kiudpuitmass)	0	900	2 000	2 000
Keemilis-termomehaaniline paberimass (CMTP)	0	800	1 800	1 800
Ringlussevõetud paberimass	350	1 350	600	600
Paberiliik	kWh/t			
Pinnakatteta kvaliteetpaber, ajakirjapaber (SC), ajalehepaber	1 700		750	
Pinnakattega kvaliteetpaber, pinnakattega ajakirjapaber (LWC, MWC)	1 700		800	

ök tt – õhkuiv turustatav paberimass

Hindamine ja kontroll (nii elektri kui ka kütuse puhul): taotleja esitab kriteeriumi täitmist näitavad üksikasjalikud arvutused ja kõik asjakohased tõendavad dokumendid. Seega tuleb esitatavate andmete hulgas märkida ka elektri ja kütuse kogutarbimine.

Taotleja arvutab kogu paberimassi ja paberi tootmisel kasutatud sisendenergia (jaguneb soojusenergiaks/kütusteks ning elektrienergiaks), sh energia, mis on kasutatud ringlussevõetud paberimassi tootmiseks kasutatavatest paberijäätmest trükivärvi emaldamisel. Energiatarbimise arvutamisel ei võeta arvesse tooraine veoks, paberi edasiseks töötlemiseks ja pakendamiseks kulutatud energiat.

Soojusenergia üldkoguse arvutamisel arvestatakse ka kõiki ostetud kütuseid. Arvesse võetakse ka käitisesiseste protsessidega seotud vedelike ning jääkide ja jäätmete (nt puidujäätmed, saepuru, vedelikud, paberijäätmed, praakpaber) põletamisel regenereeritud soojusenergiat, samuti käitises elektri tootmisel saadud soojusenergiat. Taotleja peab soojusenergia üldkoguse arvutamisel arvesse võtma siiski ainult 80 % nendest allikatest pärit soojusenergiast.

Elektrienergia tähendab kogu võrgust käitisesse sisenevat ja seal toodetud elektrienergiat. Reovee puhastamiseks kasutatud elektrit ei ole vaja arvestada.

Kui elektri kasutamisel soojusallikana tekib ka auru, arvutatakse aurustumissoojus, jagatakse see 0,8ga ja liidetakse kogu kütusetarbimisele.

Kui integreeritud vabriku puhul on paberimassi ja paberi tootmisega seotud kütusetarbimise (soojusenergia) kohta raske eraldi andmeid saada ning paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas vaid üldine näitaja, märgitakse paberimassi (de) tootmisega seotud kütusetarbimiseks (soojusenergiaks) null ning paberivabriku näitaja hõlmab nii paberimassi kui ka paberi tootmisega seotud näitajat.

Kriteerium 3 – kiud: ressursside säilitamine, säästev metsamajandamine

Toorainena kasutatav kiud võib olla ringlussevõetud või esmane kiud.

Esmane kiud ei tohi olla saadud geneetiliselt muundatud liikidest.

Kõigil kiududel peavad olema kehtivad järelevalvehela sertifikaadid, mis on välja antud sõltumatu kolmanda osalise sertifitseerimissüsteemi, nt metsahoolekogu (Forest Stewardship Council, FSC), metsade sertifitseerimise toetusprogrammi (Programme for the Endorsement of Forest Certification, PEFC) või samaväärse süsteemi kaudu, või selle kohta peavad olema ringlussevõetava paberi saatelehed kooskõlas standardiga EN 643.

Vähemalt 70 % toote või tootmisliini jaoks ettenähtud kiust peab olema pärit säästva metsamajandamise põhimõtetele majandatavatest metsadest ja piirkondadest, mis vastavad asjakohase sõltumatu järelevalvehelasüsteemi nõuetele, ja/või olema saadud ringlussevõetud materjalidest.

Ringlussevõetud kiu sisalduse arvestus ei hõlma selliste jäätmematerjalide uuestikasutamist, mida on võimalik taaskasutada samas protsessis, mille käigus need tekkisid (st paberimasina praakmaterjali, mis on kas oma toodetud või ostetud). Küll aga võib ringlussevõetud kiu sisalduse arvestuses arvesse võtta edasise töötlemise käigus tekkinud praakmaterjali (oma toodetud või ostetud), kui nende kohta on olemas standardile EN 643 vastavad saatelehed.

Sertifitseerimata esmase materjali suhtes rakendatakse kontrollisüsteemi, millega tagatakse, et materjal on seaduslikult hangitud ja vastab kõigile muudele nõuetele, mis sertifitseerimissüsteemi raames on sertifitseerimata materjali suhtes kehtestatud.

Metsamajandamise ja/või järelevalvehela sertifikaate välja andvad sertifitseerimisasutused peavad olema asjaomase sertifitseerimissüsteemi raames akrediteeritud või tunnustatud.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele vastavuskinnituse, mida toetavad kehtiv, sõltumatult sertifitseeritud järelevalvehela sertifikaat ELi ökomärgisega graafilise otstarbega paberi tootjalt ning sõltumatult sertifitseeritud järelevalvehela sertifikaadid kõigi esmaste kiudude kohta, mida on tootes või tootmisliinil kasutatud. Sõltumatu sertifitseerimisena tunnustatakse sertifitseerimist FSC, PEFC või muu samaväärse kolmanda osalise süsteemi kaudu. Kui kasutatud on ringlussevõetud kiudu ja esitatud ei ole FSC, PEFC või samaväärse süsteemi kohaseid väited ringlussevõetud materjali kohta, kasutatakse tõendamiseks standardile EN 643 vastavaid saatelehti.

Taotleja esitab auditeeritud raamatupidamisdokumendid, mis tõendavad, et vähemalt 70 % toote või tootmisliini jaoks ettenähtud kiust on pärit säästva metsamajandamise põhimõtetele majandatavatest metsadest ja piirkondadest, mis vastavad asjakohase sõltumatu järelevalvehelasüsteemi nõuetele, ja/või on saadud ringlussevõetud materjalidest.

Kui toote või tootmisliini puhul on kasutatud sertifitseerimata esmast materjali, tuleb tõendada, et sellise materjali osa ei ületa 30 % ning et selle materjali suhtes rakendatakse kontrollisüsteemi, millega tagatakse, et see materjal on seaduslikult hangitud ja vastab kõigile muudele nõuetele, mis sertifitseerimissüsteemi raames on sertifitseerimata materjali suhtes kehtestatud.

Kui sertifitseerimissüsteemiga ei ole ette nähtud, et kogu esmane materjal peab olema pärit geneetiliselt muundamata liikidest, tuleb selle tõenduseks esitada lisatõendid.

Kriteerium 4 – piiratud kasutusega ohtlikud ained ja segud

Kriteeriumi 4 iga allkriteeriumi täitmise tõendamiseks esitab taotleja loetelu kõigist asjakohastest kemikaalidest, mida on kasutatud, ja asjakohased dokumendid (ohutuskaart või kemikaalide tarnija kinnitus).

Kriteerium 4a. Väga ohtlike ainete piirangud

Märkus. Kõiki paberivabrikus kasutatavaid protsessi- ja olmekemikaale tuleb kontrollida. See kriteerium ei kehti reovee puhastamiseks kasutatud kemikaalide suhtes, v.a kui puhastatud reovesi suunatakse tagasi paberitootmisprotsessi.

Paberitoode ei tohi sisaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽³⁾ artikli 59 lõikes 1 kirjeldatud korras väga ohtlikuna kindlaksmääratud ja väga ohtlike kandidaatainete loetellu arvatud aineid suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti. Sellest nõudest erandeid ei tehta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kinnituse selle kohta, et paberitoode ei sisalda ühtegi väga ohtlikku ainet suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti. Kinnituse toetuseks esitatakse kõigi paberivabrikus kasutatavate protsessi- ja olmekemikaalide ohutuskaardid või kemikaalide tarnijate asjakohased kinnitused, mis tõendavad, et ükski kemikaal ei sisalda väga ohtlikke aineid suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti.

Loetelu ainetest, mis on kindlaksmääratud väga ohtlikuna ja kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohasesse kandidaatainete loetellu, on järgmisel aadressil:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Viide loetelule tehakse taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

Kriteerium 4b. Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise (CLP) piirangud

Märkus. Kõiki paberivabrikus kasutatavaid protsessi- ja olmekemikaale tuleb kontrollida. See kriteerium ei kehti reovee puhastamiseks kasutatud kemikaalide suhtes, v.a kui puhastatud reovesi suunatakse tagasi paberitootmisprotsessi.

Välja arvatud juhul, kui kehtib erand vastavalt tabelile 3, ei tohi paberitoode sisaldada suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti aineid ega segusid, mis on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1272/2008 ⁽⁴⁾ klassifitseeritud mis tahes järgmise ohulause alla:

- **1. rühma ohud:** 1A või 1B kategooria kantserogeensed, mutageensed ja/või reproduktiivtoksilised ained: H340, H350, H350i, H360, H360E, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df;
- **2. rühma ohud:** 2. kategooria kantserogeensed, mutageensed ja/või reproduktiivtoksilised ained: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362; 1. kategooria mürgisus veekeskkonna suhtes: H400, H410; 1. ja 2. kategooria äge mürgisus: H300, H310, H330; 1. kategooria hingamiskahjustusi tekitav mürgisus: H304; 1. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H370, H372; 1. kategooria naha sensibilisaator ^(*): H317;
- **3. rühma ohud:** 2., 3. ja 4. kategooria mürgisus veekeskkonna suhtes: H411, H412, H413; 3. kategooria äge mürgisus: H301, H311, H331; 2. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H371, H373.

Eespool kirjeldatud nõuet ei tule järgida selliste ainete või segude kasutamisel, mida paberitootmise käigus keemiliselt modifitseeritakse (nt anorgaanilised flokulandid, ristsidumisained ning anorgaanilised oksüdeerijad ja redutseerijad), nii et ükski asjaomane piiranguga CLP-oht enam ei esine.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

^(*) H317 piiranguid rakendatakse üksnes paberi tootmisel kasutatud kaubanduslike värvivalmististe, pinnaviimistlusainete ja pinnakattevahendite suhtes.

Tabel 3

Erandid CLP-ohutude piirangutest ja kohaldatavad tingimused

Aine/segude liik	Kasutusotstarve	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
Värvained ja pigmendid	Kasutatakse värvilise paberi tootmisel märg-lõpptöötusel või pinnatöötusel.	H411, H412, H413	Kemikaalide tarnija kinnitab, et paberile kinnistumise määraks võib saavutada 98 %, ja esitab juhised selle saavutamiseks.
Aluselised värvained	Peamiselt mehaanilisel paberimassil ja/või pleegitamata tselluloosil põhineva paberi värvimine.	H400, H410, H411, H412, H413, H317	Paberitootja esitab kinnituse asjakohaste juhiste täitmise kohta.
Katioonsed polümeerid (sh polüetüleenimiinid, polüamiinid ja polüamiinid)	Võib kasutada eri otstarvetel, nt kinnituslisanditena või osaliselt veetustatud paberi tugevuse ning kuiv- ja märgtugevuse suurendamiseks.	H411, H412, H413	Paberitootja esitab kinnituse ohutuskaardil esitatud asjakohaste ohutu käitlemise ja doseerimise juhiste täitmise kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab loetelu kõigist asjakohastest kemikaalidest, mida on kasutatud, ja asjakohase ohutuskaardi või tarnijapoolse kinnituse.

Esile tuleb tõsta kõik kemikaalid, mis sisaldavad aineid või segusid, mis kuuluvad CLP-klassifikatsiooni, mille suhtes kehtivad piirangud. Lõpptootes sisalduva piiratud kasutusega aine või segu koguse hindamisel võetakse aluseks ligikaudne kemikaali doseerimise määr, piiratud kasutusega aine või segu kontsentratsioon selles kemikaalis (ohutuskaardi või tarnija kinnituse põhjal) ning eeldatav kinnitustegur 100 %.

100 % kinnitustegurist kõrvalekaldumist või piiratud kasutusega aine või segu keemilist modifitseerimist tuleb pädevale asutusele kirjalikult põhjendada.

Piiratud kasutusega aine või segu puhul, mida lõplik paberitootes sisaldab rohkem kui 0,10 massiprotsenti, kuid mille suhtes kehtib erand, tuleb esitada tõendid asjakohaste eranditingimuste järgimise kohta.

Kriteerium 4c. Kloor

Märkus. See nõue kehtib paberimassi ja paberi tootjate suhtes. Kuigi seda kohaldatakse ka ringlussevõetud kiu pleegitamise suhtes, võib siiski kasutada eelmistes olulusringides gaasilise klooriga pleegitatud kiudu.

Pleegitusainena ei tohi kasutada gaasilist kloori. See nõue ei kehti kloordioksiidi valmistamise ja kasutamisega seotud gaasilise kloori suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kinnituse selle kohta, et paberitootmisel ei ole pleegitusainena kasutatud gaasilist kloori, ja asjakohaste paberimassi tarnijate kinnitused.

Kriteerium 4d. Alküülfenooloksülaadid

Märkus. See nõue kehtib paberimassi ja paberi tootjate suhtes.

Puhastus- ja trükivärviemalduskemikaalidele, vahutamistavastastele vahenditele, dispergentidele ning pinnakattevahenditele ei lisata alküülfenooloksülaate ega muid alküülfenoolide derivaate. Alküülfenoolide derivaadid on ained, mille lagunemisel tekivad alküülfenoolid.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kemikaalide tarnija(te) kinnituse(d) selle kohta, et kõnealustele toodetele ei ole lisatud alküülfenooloksülaate ega muid alküülfenoolide derivaate.

Kriteerium 4e. Trüktivärvi eemaldamisel kasutatavad pindaktiivsed ained

Märkus. See nõue kehtib trüktivärvist puhastatud paberimassi tootjate suhtes.

Kõigi trüktivärvi eemaldamisel kasutatavate pindaktiivsete ainete puhul tuleb tõendada kiiret biolagundatavust või loomupärast täielikku biolagunevust (katsemeetodeid ja vastuvõetavuse tasemeid vt allpool). Ainsa erandina ei kehti see nõue silikooni derivaatidel põhinevate pindaktiivsete ainete kasutamise suhtes, tingimusel et trüktivärvi eemaldamisel tekkinud paberimuda põletatakse.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse ja kõigi pindaktiivsete ainete kohta asjakohased ohutuskaardid või katseprotokollid. Neis on märgitud katsemeetod, künnis ja tehtud järeldused, arvestades et kasutatud on üht järgmistest katsemeetoditest ja vastuvõetavuse tasemetest:

- kiire biolagundatavus: OECD standardid 301 A–F (või samaväärsed ISO standardid), kusjuures 301 A ja E puhul peab 28 ööpäeva jooksul lagunema (sh absorbeeruma) vähemalt 70 % ning 301 B, C, D ja F puhul vähemalt 60 % ainest;
- loomupärane täielik biolagunevus: OECD standardid 302 A–C (või samaväärsed ISO standardid), kusjuures 302 A ja B puhul peab 28 ööpäeva jooksul lagunema (sh absorbeeruma) vähemalt 70 % ning 302 C puhul vähemalt 60 % ainest.

Kui kasutatakse silikoonipõhiseid pindaktiivseid aineid, esitab taotleja kasutatud kemikaalide kohta ohutuskaardi ja kinnituse selle kohta, et trüktivärvi eemaldamisel tekkinud paberimuda põletatakse, sh põletuskäitis(t)e andmed.

Kriteerium 4f. Limatõrjeks kasutatavate biotsiidide piirangud

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate suhtes.

Kiudu sisaldavates veeringesüsteemides lima moodustavate organismide tõrjeks kasutatavate biotsiidide toimeained peavad olema selleks otstarbeks heaks kiidetud või kuni heakskiitmisotsuse tegemiseni läbivaatamisel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 ⁽⁵⁾ ning ei tohi olla bioakumuleerumisvõimelised.

Selle kriteeriumi kohaldamisel iseloomustab bioakumuleerimisvõimet log Kow (oktanool-vesi jaotuskoeffitsiendi logaritmi) $\leq 3,0$ või katseliselt määratud biokontsentratsioonitegur ≤ 100 .

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse ja materjalide kohta asjakohased ohutuskaardid või katseprotokollid. Neis on märgitud katsemeetod, künnis ja tehtud järeldused, arvestades et kasutatud on üht järgmistest katsemeetoditest: OECD 107, 117 või 305 A–E.

Kriteerium 4 g. Asovärvide piirangud

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate suhtes.

ELi ökomärgisega graafilise otstarbega paberi tootmisel ei tohi kasutada asovärve, mis ühe või enama asorühma lõhustumisel võivad emiteerida ühe või mitu aroomaatset amiini, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/61/EÜ ⁽⁶⁾ või määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa 8 liites.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab ELi ökomärgisega graafilise otstarbega paberi tootmisel kasutatud kõigi värvainete tarnija(te)lt saadud kinnituse(d) selle kriteeriumi täitmise kohta. Värvainete tarnijate kinnitust (kinnitusi) peaksid toetama katseprotokollid, milles on järgitud määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa 10 liites kirjeldatud asjakohaseid katsemeetodeid või samaväärseid meetodeid.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/61/EÜ, millega üheksateistkümnendat korda muudetakse nõukogu direktiivi 76/769/EMÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses teatavate ohtlike ainete ja valmististe (asovärvained) turustamise ja kasutamise piirangutega (ELT L 243, 11.9.2002, lk 15).

Kriteerium 4h. Metallipõhised pigmendid ja värvained

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate suhtes. Metallipõhiste pigmentide ja värvainete määratlus on esitatud selle lisa sissejuhatavas osas.

Kasutada ei tohi pigmente ega värvaineid, mis põhinevad alumiiniumil, H317 piiranguid rakendatakse üksnes paberi tootmisel kasutatud kaubanduslike värvivalmististe, pinnaviimistlusainete ja pinnakattevahendite suhtes. H317 piiranguid rakendatakse üksnes paberi tootmisel kasutatud kaubanduslike värvivalmististe, pinnaviimistlusainete ja pinnakattevahendite suhtes. (**) hõbedal, arseenil, baariumil, kaadmiumil, koobaltil, kroomil, vasel, (**) elavhõbedal, mangaanil, niklil, pliil, seleenil, antimonil, tinal või tsingil.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab ELi ökomärgisega graafilise otstarbega paberi tootmisel kasutatud kõigi värvainete tarnija(te)lt saadud kinnituse(d) selle kriteeriumi nõuete täitmise kohta. Tarnijate kinnitust (kinnitusi) peavad toetama ohutuskäitlused või muud asjakohased dokumendid.

Kriteerium 4i. Ioonised lisandid värvainetes

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate suhtes.

Kasutatud värvainetes esinevate ionsete lisandite sisaldus ei tohi ületada järgmisi piirnorme: hõbe 100 ppm; arseen 50 ppm; baarium 100 ppm; kaadmium 20 ppm; koobalt 500 ppm; kroom 100 ppm; vask 250 ppm; elavhõbe 4 ppm; nikkel 200 ppm; plii 100 ppm; seleen 20 ppm; antimon 50 ppm; tina 250 ppm; tsink 1 500 ppm.

Vaseioonide piirang ei kehti vaskftalotsüaniinil põhinevate värvainete suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab ELi ökomärgisega graafilise otstarbega paberi tootmisel kasutatud kõigi värvainete tarnija(te)lt saadud kinnituse(d) selle kriteeriumi nõuete täitmise kohta. Tarnijate kinnitust (kinnitusi) peavad toetama ohutuskäitlused või muud asjakohased dokumendid.

Kriteerium 5 – jäätmekäitlus

Kõigis paberimassi ja paberi tootmise kohtades on kasutusel tootmisprotsessides tekkivate jäätmete käitlemise süsteem ning jäätmete käitlemise ja minimeerimise kava, mis sisaldab tootmisprotsessi kirjeldust ja järgmist teavet:

- 1) jäätmetekke vältimise kord;
- 2) jäätmete eraldamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu kord;
- 3) ohtlike jäätmete ohutu käitlemise kord;
- 4) jäätmetekke vähendamise ning korduskasutamise- ja ringlussevõtumäära suurendamise pideva parandamise eesmärgid.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab iga asjaomase tootmiskoha jäätmete käitlemise ja minimeerimise kava ning kinnituse selle kriteeriumi täitmise kohta.

Taotlejad, kes on registreeritud ELi keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemis (Eco-Management and Audit Scheme, EMAS), loetakse selle kriteeriumi täitnuks, tingimusel et:

- 1) jäätmekäitluse kaasamine on dokumenteeritud tootmiskohta (-kohti) käsitlevas EMASi keskkonnuaruandes või
- 2) jäätmekäitlust on piisavalt käsitletud tootmiskoha (-kohtade) sertifitseerimisel vastavalt standardile ISO 14001.

Kriteerium 6 – kasutuskõlblikkus

Paberitoodete peab vastama oma kasutusotstarbele.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetavad asjakohased dokumendid.

Tootjad tagavad oma toodete kasutuskõlblikkuse ning esitavad dokumendid, mis kinnitavad toote kvaliteedi vastavust standardile EN ISO/IEC 17050. Selle standardiga on kehtestatud üldnõuded tarnijapoolsete normdokumentidele vastavuse kinnituste suhtes.

(**) Piirang ei kehti vase suhtes, kui kasutatakse vaskftalotsüaniini, ja alumiiniumi suhtes, kui kasutatakse alumosilikaate.

Kriteerium 7 – pakendil esitatav teave

Toote pakendil peab olema vähemalt üks järgmistest tekstidest:

„Soovitavalt printida paberi mõlemale poolele“ (büroos prinditava paberi puhul);

„Soovitavalt koguda vanapaber ringlussevõtmiseks“.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetab pilt tootepakendist, millel on nõutav teave.

Kriteerium 8 – ELi ökomärgisel esitatav teave

Taotleja järgib ELi ökomärgise logo nõuetekohase kasutamise juhiseid, mis on esitatud ELi ökomärgise logo suunistes:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Kui kasutatakse vabatahtlikku tekstiväljaga märgist, peab see sisaldama kolme järgmist lauset:

- tootmisel tekib vähene õhku- ja vetteheide;
- tootmisel kasutatakse vähe energiat;
- xx % säästvatest allikatest saadud kiudu/xx % ringlussevõetud kiudu (olenevalt sellest, kumb sobib).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetab pilt tootepakendist, millel on selgelt näha märgis, registreerimis-/loa number ning vajaduse korral märgisega koos esitatavad laused.

II LISA

PEHMEPABERILE JA PEHMEPABERIST TOODETELE ELI ÖKOMÄRGISE ANDMISE KRITERIUMID

RAAMISTIK

Kriteeriumide eesmärk

Kriteeriumide eesmärk on eelkõige vähendada mürgiste või eutrofeeruvate ainete heidet vette ning energiatarbimisega seotud keskkonnakahju ja -riske (kliimamuutused, hapestumine, osoonikihi kahanemine, taastumatute ressursside ammendumine). Seda arvestades on kriteeriumide eesmärk:

- vähendada energiatarbimist ja sellega seotud õhkuheidet;
- vähendada keskkonnakahju, vähendades vetteheidet ja jäätmeteket;
- vähendada ohtlike kemikaalide kasutamisega seotud keskkonnakahju ja -riske ning
- kaitsta metsa, nõudes, et ringlussevõetud ja esmased kiud hangitakse säästvalt majandatavatest metsadest ja piirkondadest.

Pehmepaberile ja pehmepaberist toodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid hõlmavad järgmist:

1. vette- ja õhkuheidet;
2. energiakasutus;
3. kiud: ressursside säilitamine, säästev metsamajandamine;
4. piiratud kasutusega ohtlikud ained ja segud;
5. jäätmekäitlus;
6. lõpptootele esitatavad nõuded;
7. ELi ökomärgisel esitatav teave.

Ökoloogilised kriteeriumid hõlmavad paberimassi tootmist, sh kõiki toiminguid alates esmase või ringlussevõetud kiu jõudmisest tootmiskohta kuni paberimassi väljaviimiseni paberimassivabrikust. Paberitootmise ökoloogilised kriteeriumid hõlmavad kõiki paberivabrikus tehtavaid toiminguid alates paberimassi ettevalmistamisest pehmepaberi valmistamiseks kuni alusrulli kerimiseni.

Kriteeriumid ei hõlma energiakasutust ning vette- ja õhkuheidet, mis kaasneb pehmepaberi edasise töötlemisega pehmepaberist toodeteks. Ökoloogilised kriteeriumid ei hõlma tooraine (nt puidu), paberimassi või lõpliku paberitoote vedu ega pakendamist.

Hindamine ja kontroll: iga kriteeriumi kohta on esitatud konkreetsete hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kriteeriumide täitmise tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt.

Pädevad asutused tunnustavad eeskätt selliste asutuste poolseid tunnistusi ja kontrole, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele ühtlustatud standardile, ning selliste asutuste tehtud kontrole, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele ühtlustatud standardile.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid kui need, mis on iga kriteeriumi jaoks esitatud, tingimusel et taotlust hindav pädev asutus tunnistab nende samaväärsust.

Vajaduse korral võib pädev asutus kriteeriumide täitmise kontrollimiseks nõuda tõendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrole või kohapealseid külastusi.

Pehmepaberist toode peab vastama kõigile vastavatele kriteeriumidele riigis, kus seda turule lastakse. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele nõudele.

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „õhkuiv tonn“ – tonn õhkuiva (*air dry tonne*, ADt) paberimassi, 90 % kuivusega;
- 2) „tselluloos“ – kiudmaterjal, mis on saadud, kui toorainest eemaldatakse märkimisväärne osa mittetselluloosid ühendeid, mida on võimalik eemaldada keemilise töötlemisega (keetmine, ligniinist vabastamine, pleegitamine);

- 3) „CMP“ – keemilis-mehaaniline paberimass (*chemimechanical pulp*);
- 4) „CTMP“ – keemilis-termomehaaniline paberimass (*chemithermomechanical pulp*);
- 5) „trüktivärvist puhastatud paberimass“ – ringlussevõetavast paberist valmistatud paberimass, millest on eemaldatud trüktivärv ja muud saasteained;
- 6) „värvained“ – tugeva värvusega või fluorestseeriv orgaaniline materjal, mis annab substraadile värvi selektiivse absorbeerimise teel. Värvained on lahustuvad ja/või läbivad lisamisprotsessi, mille käigus häviv vähemalt ajutiselt värvaine kristallstruktuur. Värvained kinnistuvad substraadile absorptsiooni, lahustumise või mehhaanilise kinnitamise või iooniliste või kovalentsete keemiliste sidemete moodustumise teel;
- 7) „ECF-paberimass“ – elementaarse kloorita (*elemental chlorine-free*) pleegitatud paberimass;
- 8) „integreeritud tootmine“ – paberimassi ja paberi tootmine samas tootmiskohas. Paberimassi tavaliselt enne paberi või papi tootmist ei kuivatata. Paberi/papi tootmine on vahetult seotud paberimassi tootmisega;
- 9) „puitmassipõhine paber või papp“ – paber või papp, mille kiukoostise põhikomponent on puitmass;
- 10) „metallipõhised pigmendid ja värvained“ – värvained ja pigmendid, mis sisaldavad üle 50 massiprotsendi asjaomast (asjaomaseid) metallühendit (-ühendeid);
- 11) „alusrull“ – suur kerimismasinale keritud rull pehmepaberit, mis katab ära pehmepaberimasina kogu laiuse või osa sellest;
- 12) „integreerimata tootmine“ – turustatava paberimassi tootmine vabrikus, milles ei ole paberimasinaid, või paberi/papi tootmine üksnes muudes tehastes toodetud (turustatavast) paberimassist;
- 13) „paberimasina praakmaterjal“ – paberimaterjal, mis on paberimasina tööprotsessi käigus kõrvaldatud, kuid mille omadused võimaldavad seda kohapeal korduskasutada samas tootmisprotsessis, mille käigus see saadi. Käesoleva otsuse tähenduses ei hõlma see mõiste edasise töötlemise protsesse, mida käsitatakse paberimasina omadest eraldi protsessidena;
- 14) „pigmentid“ – värvilised, mustad, valged või fluorestseerivad orgaanilised või anorgaanilised tahkete osakestena esinevad ained, mis tavaliselt ei lahustu neid sisaldavas kandeaines või substraadis ja mida kandeaine ega substraate füüsikaliselt ega keemiliselt oluliselt ei mõjuta. Need ained muudavad toote välimust selektiivse absorbeerimise ja/või valguse hajutamise teel. Pigmentid hajutatakse tavaliselt kandeaines või substraadis, et võimaldada kasutust nt trüktivärvide, värvide, plasti või muu polümeerse materjali tootmisel. Värvimisprotsessi käigus säilib pigmentide kristalli- või osakeste struktuur;
- 15) „ringlussevõetud kiud“ – kiud, mis on eraldatud tootmisprotsessis jäätmevoost või mille on tekitanud asjaomast toodet lõpptarbijana kasutavad kodumajapidamised või äri- ja tööstusettevõtted ning asutused. Neid kiude ei saa enam ettenähtud eesmärgil kasutada. Mõiste ei hõlma sellise tootmisprotsessis tekkiva materjali uuestikasutamist, mida on võimalik samas tootmisprotsessis taaskasutada (st paberimasina praakmaterjali, mis on kas oma toodetud või ostetud);
- 16) „struktureeritud pehmepaber“ – paber, mis on kohev ja hästi imav tänu põhilehes olevatele märkimisväärsetele suure ja väikse kiutihedusega aladele ehk kiutaskutele, mis on saadud pehmepaberimismasinaga eriprotsesside teel;
- 17) „TCF-paberimass“ – täiesti kloorivaba (*totally chlorine-free*) pleegitatud paberimass;
- 18) „TMP“ – termomehaaniline paberimass (*thermomechanical pulp*).

ELI ÖKOMÄRGISE KRITERIUMID

Kriteerium 1 – vette- ja õhkuheide

Eeltingimus on, et paberimassi ja paberi tootmise koht peab vastama kõigile asukohariigi vastavatele õiguslikele nõuetele.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab vastavuskinnituse, mida toetavad paberimassi tarnija(te)lt saadud asjakohased dokumendid ja kinnitused.

Kriteerium 1a. Keemiline hapnikutarve (KHT), väävel (S), NO_x, fosfor (P)

See nõue on seotud teabega heite kohta teatava kontrollväärtuse suhtes. Tegelik heite ja kontrollväärtuse suhe moodustab heitealase hinde.

Ühegi üksiku heitenäitaja hinne ei tohi ületada 1,3.

Ühelgi juhul ei tohi punktide summa ($P_{\text{kokku}} = P_{\text{KHT}} + P_{\text{S}} + P_{\text{NO}_x} + P_{\text{P}}$) ületada väärtust 4,0.

Integreerimata tootmise korral esitab taotleja arvutuse, mis hõlmab nii paberimassi kui ka paberi tootmist.

Paberimassi ja paberi ühes kohas tootmise puhul arvutatakse P_{KHT} järgmiselt (täpselt samamoodi arvutatakse ka P_{S} , P_{NO_x} ja P_{P}).

Iga kasutatud paberimassi i puhul mõõdetud keemilise hapnikutarbega ainete heide (edaspidi „KHT-heide“) ($KHT_{\text{paberimass } i}$, väljendatud kilogrammides õhkuiva tonni kohta) kaalutakse iga kasutatud paberimassi osaga (õhkuiva paberimassi i massiga tonnides) ja kaalutud väärtused liidetakse kokku. Õhkuiva tonni puhul eeldatakse, et paberimassi kuivainesisaldus on 90 % ja paberi oma 95 %.

Seejärel liidetakse paberimassiga seotud kaalutud KHT-heide paberitootmisega seotud mõõdetud KHT-heitega ning saadakse üldine KHT-heide (KHT_{kokku}).

Paberimassi tootmise puhul arvutatakse KHT kaalutud kontrollväärtus samal viisil, st iga kasutatud paberimassi kaalutud kontrollväärtuste summana, mis lisatakse paberitootmisega seotud kontrollväärtusele, et saada KHT üldine kontrollväärtus ($KHT_{\text{kontroll kokku}}$). Tabelis 1 on esitatud iga kasutatud paberimassi liigiga ja paberitootmisega seotud kontrollväärtused.

Üldine KHT-heide jagatakse KHT üldise kontrollväärtusega järgmise valemi abil:

$$P_{\text{KHT}} = \frac{KHT_{\text{kokku}}}{KHT_{\text{kontroll kokku}}} = \frac{\sum_{i=1}^n [paberimass, i \times (KHT_{\text{paberimass}, i})] + KHT_{\text{paberimassin}}}{\sum_{i=1}^n [paberimass, i \times (KHT_{\text{kontroll paberimass}, i})] + KHT_{\text{kontroll paberimassin}}}$$

Tabel 1

Paberimassi liikidega ja paberitootmisega seotud heite kontrollväärtused

Paberimassi liik/paber	Heide (kg õhkuiva tonni kohta)			
	KHT kontrollväärtus	P kontrollväärtus	S kontrollväärtus	NO _x kontrollväärtus
Pleegitatud tselluloos (muu kui sulfittselluloos)	16,00	0,025 0,09 ⁽¹⁾	0,35	1,60
Pleegitatud tselluloos (sulfittselluloos)	24,00	0,04	0,75	1,60
Magnefiittselluloos	28,00	0,056	0,75	1,60
Pleegitamata tselluloos	6,50	0,016	0,35	1,60
CTMP/CMP	16,00	0,008	0,20	0,25/0,70 ⁽²⁾
TMP/defibröörpuitmass	3,00/5,40 ⁽³⁾	0,008	0,20	0,25
Ringlussevõetud kiust paberimass, millest ei ole trükivärvi eemaldatud	1,10	0,006	0,20	0,25
Ringlussevõetud kiust paberimass, millest on trükivärvi eemaldatud	3,20	0,012	0,20	0,25
		Heide (kg/t)		
Pehmepaberi tootmine	1,20	0,01	0,30	0,50
Struktureeritud pehmepaberi tootmine	1,20	0,01	0,30	0,70

⁽¹⁾ Suurem väärtus kehtib vabrikutele, kus kasutatakse pinnase suure fosforisisaldusega piirkonnast pärit eukalüpti (nt Iberia eukalüpt).

⁽²⁾ NO_x-heite väärtus integreerimata tootmisel põhinevatele CMTF vabrikutele, kus paberimassi kiirkuivatatakse biomassipõhise auruga.

⁽³⁾ Tugevasti pleegitatud mehaanilise paberimassi (70–100 % valmispaberi kiust) KHT-väärtus.

Kui tehases toodetakse koos soojust ja elektrit, võib koguheitest lahutada tootmiskohas elektritootmisel tekkinud S- ja NO_x-heite. Elektritootmisel tekkinud heite osa võib arvutada järgmise valemiga:

$$2 \times (\text{MWh (elekter)}) / [2 \times \text{MWh (elekter)} + \text{MWh (soojus)}].$$

Elekter selles võrrandis tähendab koostootmisjaamas toodetud elektrit. Soojus selles võrrandis tähendab soojuse kogutoodangut, mis suunatakse koostootmisjaamast paberimassi/paberi tootmisse.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmist näitavad üksikasjalikud arvutused ja katseandmed ning asjakohased tõendavad dokumendid, sh katseprotokollid, milles on järgitud korrapärase või pideva seire otstarbel kasutatavaid standardseid katsemeetodeid (või võrdväärseid standardmeetodeid, mida pädev asutus peab vastuvõetavaks samaväärse teadusliku tasemega andmete saamiseks): KHT: ISO 15705 või ISO 6060; NO_x: EN 14792 või ISO 11564; S (vääveloksiidid): EN 14791 või EPA nr 8; S (redutseeritud väävel): EPA nr 15A, 16A või 16B; S sisaldus naftas: ISO 8754; S sisaldus kivisöes: ISO 19579; S sisaldus biomassis: EN 15289; P koguheide: EN ISO 6878.

Heite seireks võib kasutada ka kiirkatseid, tingimusel et heidet kontrollitakse korrapäraselt (nt korra kuus) vastavate eespool nimetatud standardite või sobivate võrdväärsete standardite alusel. KHT-heite puhul peetakse vastuvõetavaks orgaanilise süsiniku kogusisalduse analüüsil põhinevat pidevat seiret, tingimusel et asjaomase tootmiskoha puhul on kindlaks tehtud korrelatsioon orgaanilise süsiniku kogusisalduse ja KHT kohta saadud tulemuste vahel.

Kui tegevusloas ei ole teisiti kindlaks määratud, on vähim mõõtmisagedus KHT-heite puhul korra päevas ja P koguheite puhul korra nädalas. S- ja NO_x-heidet mõõdetakse igal juhul pidevalt (katelde puhul, mille võimsus ületab 50 MW) või korrapäraselt (vähemalt korra aastas katelde ja kuivatite puhul, mille võimsus 50 MW või väiksem).

Esitatakse aasta keskmised andmed, v.a juhul, kui:

- tootmine toimub piiratud aja jooksul;
- tootmistehas on uus või ümberehitatud – sel juhul peavad mõõtmised hõlmama vähemalt 45 järjestikust tehase püsiva töö päeva.

Mõlemal juhul võib andmed lugeda vastuvõetavaks vaid juhul, kui need esindavad vastavat tootmist ja iga heitenäitaja kohta on tehtud piisav arv mõõtmisi.

Tõendavates dokumentides esitatakse mõõtmisagedus ning KHT, P koguheite, S ja NO_x punktide arvutus.

Õhkuheite arvutamisel võetakse arvesse paberimassi ja paberi tootmisega, sh väljaspool tootmiskohta auru genereerimisega seotud S ja NO_x koguheidet, v.a elektritootmise arvele jääv heide. Mõõdetakse muu hulgas utilisaatorkateldest, lubjapõletusahjudest, aurukateldest ja tugevalõhnaliste gaaside põletusahjudest lähtuvat heidet. Arvesse võetakse ka hajusheidet. Väävli (S) õhkuheite väärtuste deklareerimisel esitatakse andmed nii väävli oksüdeeritud kui ka redutseeritud vormide kohta. Arvesse võetakse ka naftast, kivisöest ja muudest teadaolevalt väävli sisaldavatest välistest kütustest soojusenergia tootmisega tekkivat väävliheidet, kusjuures selle heite taseme võib mõõtmise asemel ka arvutada.

Vetteheidet mõõdetakse filtreerimata ja settimata proovides, mis võetakse vabriku reoveepuhasti heitvee väljajuhtimise punktis. Kui vabriku heitvesi suunatakse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhastisse, analüüsitakse filtreerimata ja settimata proove, mis on võetud vabriku heitvee kanalisatsioonivõrku väljajuhtimise punktis, ning tulemused korrutatakse kõrvaldamistõhususe standardteguriga, mida rakendatakse kõnealuse asula või kolmanda isiku reoveepuhasti suhtes. Kõrvaldamistõhususe tegur põhineb kõnealuse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhasti käitajalt saadud tabelil.

Kui integreeritud vabriku puhul on paberimassi ja paberi tootmisega seotud heite kohta raske eraldi andmeid saada ning paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas vaid üldine heitkogus, märgitakse paberimassi(de) tootmisega seotud heite koguseks null ning kõnealust üldist heitkogust võrreldakse asjaomase paberimassi ja paberi tootmise kombineeritud kontrollväärtustega. Valemis tuleb arvesse võtta iga sellise paberimassi osakaalu, millele on antud tabelis 1 esitatud konkreetne kontrollväärtus.

Kriteerium 1b. Adsorbeeritavad halogeenorgaanilised ühendid (*adsorbable organic halogens, AOX*)

See kriteerium on seotud elementaarse kloorita paberimassiga (ECF-paberimassiga).

Eli ökomärgisega tähistatud pehmepaberis kasutatud ühegi paberimassi tootmisega seotud AOX-heide ei tohi ületada 0,17 kg õhkuiva tonni kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab nende katsete protokollid, milles on järgitud AOX määramise katsemeetodit ISO 9562 või võrdväärseid meetodeid, kriteeriumi täitmist näitavad üksikasjalikud arvutused ja asjakohased tõendavad dokumendid.

Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetab loetelu, kus on märgitud paberimasside segus kasutatud eri ECF-paberimassid, neist igaühe osakaal ja neist igaühega seotud AOX-heide (kg AOX tonni õhkuiva paberimassi kohta).

Tõendavatesse dokumentidesse märgitakse mõõtmisagedus. AOXi mõõdetakse üksnes sellise tootmise korral, kus paberimassi pleegitamiseks kasutatakse klooriühendeid. AOXi ei tule mõõta heitvees, mis tekib integreerimata paberitootmisel või paberimassi tootmisel ilma pleegitamata või juhul, kui pleegitamiseks kasutatakse kloorivabu aineid.

AOX vetteheidet mõõdetakse filtreerimata ja settimata proovides, mis võetakse vabriku reoveepuhasti heitvee väljajuhtimise punktis. Kui vabriku heitvesi suunatakse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhastisse, analüüsitakse filtreerimata ja settimata proove, mis on võetud vabriku heitvee kanalisatsioonivõrku väljajuhtimise punktis, ning tulemused korrutatakse kõrvaldamistõhususe standardteguriga, mida rakendatakse kõnealuse asula või kolmanda isiku reoveepuhasti suhtes. Kõrvaldamistõhususe tegur põhineb kõnealuse asula või muu kolmanda isiku reoveepuhasti käitajalt saadud teabel.

Heite kohta esitatav teave on vähemalt korra kahe kuu tagant tehtud mõõtmiste tulemuste aasta keskmine väärtus. Uue või ümberehitatud tootmistehase puhul peavad mõõtmised hõlmama vähemalt 45 järjestikust tehase püsiva töö päeva. Mõõtmised peavad olema asjaomase tootmise suhtes esindavad.

Kui taotleja ei kasuta ECF-paberimassi, piisab vastava kinnituse esitamisest pädevale asutusele.

Kriteerium 1c. CO₂

Märkus. Kriteerium on seotud paberimassi ja paberi tootmise protsessidest tuleneva CO₂-heitvee üldkogusega. See ei hõlma edasist töötlemist.

Selliste fossiilkütuste süsinikdioksiidiheidete, mida kasutatakse nii tootmiskohas kui ka mujal tootmisprotsessides kasutatava soojuse ja elektri tootmiseks, ei tohi ületada järgmisi piirnorme:

- 1) 1 200 kg CO₂ ühe tonni tavalise pehmepaberi kohta,
- 2) 1 850 kg CO₂ ühe tonni struktureeritud pehmepaberi kohta.

Tegelik heiteväärtuse saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmisega seotud heide, võttes arvesse kasutatud paberimasside segu.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmist tõendavad andmed ja üksikasjalikud arvutused ning asjakohased tõendavad dokumendid.

Paberimassi tootja esitab taotlejale iga kasutatava paberimassi kohta üheainsa CO₂-heitvee väärtuse (kg CO₂ õhkkuiva tonni kohta). Taotleja omakorda esitab asjaomaste paberimasina(te) kohta, millega ELi ökomärgisega pehmepaber on toodetud, üheainsa CO₂-heitvee väärtuse. Integreeritud vabriku kohta võib esitada paberimassi ja paberi tootmisega seotud CO₂-heitvee andmed ühe väärtusena.

CO₂-heitvee andmed peavad kajastama kõigi paberimassi ja paberi tootmisel kasutatud taastumatute kütuste allikaid, sh nii tootmiskohas kui ka mujal elektritootmisest tulenev heide.

Kütuste heitekoefitsiente kasutatakse kooskõlas komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 VI lisaga.

Võrguelektri puhul kasutatakse arvutamiseks heitekoefitsienti 384 (kg CO₂/MWh) kooskõlas energiamõjuga toodete ökodisaini metoodikaga ⁽¹⁾.

Arvutamise või massibilansi periood hõlmab 12kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmistehase puhul peavad arvutused hõlmama vähemalt 45 järjestikust tehase püsiva töö päeva. Arvutused peavad olema asjaomase tootmise suhtes esindavad.

Võrguelektri puhul kasutatakse eespool esitatud väärtust (Euroopa keskmine), v.a siis, kui taotleja esitab dokumendid, milles on määratud kindlaks keskmine väärtus tema elektritarnijate puhul (lepingulised tarnijad); sel juhul võib taotleja esitatud väärtuse asemel kasutada kõnealust keskmist väärtust. Kriteeriumi täitmise tõendamiseks kasutatavate dokumentide hulgas on tehnilised kirjeldused, mis sisaldavad seda keskmist väärtust (st lepingu koopia).

CO₂-heitvee arvutamisel arvestatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogus, mis on ostetud ja tootmisprotsessis kasutatud, CO₂-heitvee vabaks. Taotleja esitab asjakohased dokumendid selle kohta, et vabrikus on kõnealust energiat tõepoolest kasutatud või see on sinna sisse ostetud.

Kriteerium 2 – energiakasutus

See nõue on seotud teabega, mis käsitleb paberimassi ja paberi tootmise tegelikku energiakasutust konkreetse kontrollväärtuse suhtes.

⁽¹⁾ MEErP (Methodology for the Ecodesign of Energy-related Products).

Energiatarbimine hõlmab soojuse tootmiseks vajalikku elektri- ja kütusetarbimist, mida väljendatakse punktides (P_{kokku}) järgmiselt.

Punktide summa ($P_{\text{kokku}} = P_E + P_K$) ei tohi ületada 2,5.

Tabelis 2 on esitatud kontrollväärtused energiatarbimise arvutamiseks.

Paberimasside segu korral kaalutakse soojuse tootmiseks vajaliku elektri- ja kütusetarbimise kontrollväärtus iga kasutatud paberimassi osaga (õhkkuiiva paberimassi i mass tonnides) ja kaalutud väärtused liidetakse kokku.

Kriteerium 2a. Elektritarbimine

Paberimassi ja paberi tootmisega seotud elektritarbimist väljendatakse punktides (P_E) järgmiselt.

Arvutamine paberimassi tootmise puhul: iga kasutatava paberimassiga i seotud elektritarbimine ($E_{\text{paberimass},i}$ kWh õhkkuiiva tonni kohta) arvutatakse järgmiselt:

$E_{\text{paberimass},i}$ = käitises toodetud elekter + ostetud elekter – müüdü elekter.

Arvutus paberitootmise puhul: paberitootmisega seotud elektritarbimine (E_{paber}) arvutatakse samamoodi:

E_{paber} = käitises toodetud elekter + ostetud elekter – müüdü elekter.

Punktide üldsumma (P_E) saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmise kohta saadud punktid järgmiselt:

$$P_E = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (E_{\text{paberimass},i})] + E_{\text{paber}}}{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (E_{\text{kontroll paberimass},i})] + E_{\text{kontroll paber}}}$$

Kui integreeritud vabriku puhul on paberimassi ja paberi tootmisega seotud elektritarbimise kohta raske eraldi andmeid saada ning paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas vaid üldväärtus, märgitakse paberimassi(de) tootmisega seotud elektritarbimiseks null ning paberivabriku näitaja hõlmab nii paberimassi kui ka paberi tootmisega seotud väärtust.

Kriteerium 2b. Soojuse tootmiseks vajalik kütusetarbimine

Paberimassi ja paberi tootmisega seotud kütusetarbimist väljendatakse punktides (P_K) järgmiselt.

Arvutamine paberimassi tootmise puhul: iga kasutatava paberimassiga i seotud kütusetarbimine ($K_{\text{paberimass},i}$ kWh õhkkuiiva tonni kohta) arvutatakse järgmiselt:

$K_{\text{paberimass},i}$ = käitises toodetud kütus + ostetud kütus – müüdü kütus – 1,25 × käitises toodetud elekter.

Märkus.

1. Mehaanilise paberimassi puhul ei ole vaja arvutada $K_{\text{paberimass},i}$ väärtust (ega selle osa paberimassi P_K väärtuses), v.a juhul, kui see on turustatav õhkkuiiv mehaaniline paberimass, mille kuivainesisaldus on vähemalt 90 %.
2. Müüdü soojuse tootmiseks kasutatud kütusekogus lisatakse eespool esitatud võrrandis märgitud müüdü kütusekogusele.

Arvutus paberitootmise puhul: paberitootmisega seotud kütusetarbimine (K_{paber} kWh õhkkuiiva tonni kohta) arvutatakse samamoodi:

K_{paber} = käitises toodetud kütus + ostetud kütus – müüdü kütus – 1,25 × käitises toodetud kütus.

Punktide üldarvu (P_K) saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmise kohta saadud punktid järgmiselt:

$$P_K = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (K_{\text{paberimass},i})] + K_{\text{paber}}}{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass}, i \times (K_{\text{kontroll paberimass},i})] + K_{\text{kontroll paber}}}$$

Tabel 2

Elektri- ja kütusetarbimise kontrollväärtused

Paberimassi liik	Kütusetarbimine (kWh öhkkuiva tonni kohta) F_{kontroll}		Elektritarbimine (kWh öhkkuiva tonni kohta) E_{kontroll}	
	Mitte-ök tt	Ök tt	Mitte-ök tt	Ök tt
Tselluloos	3 650	4 650	750	750
Termomehaaniline paberimass (TMP)	0	900	2 200	2 200
Defibröörpuitmass (sh kiudpuitmass)	0	900	2 000	2 000
Keemilis-termomehaaniline paberimass (CMTP)	0	800	1 800	1 800
Ringlussevõetud paberimass	350	1 350	700	700
Paberiliik	kWh/t			
Pehmepaber	1 950		950	
Struktureeritud pehmepaber	3 000		1 500	

ök tt – öhkkuiv turustatav paberimass

Hindamine ja kontroll (nii elektri kui ka kütuse puhul): taotleja esitab kriteeriumi täitmist näitavad üksikasjalikud arvutused ja kõik asjakohased tõendavad dokumendid. Seega tuleb esitatavate andmete hulgas märkida ka elektri ja kütuse kogutarbimine.

Taotleja arvutab kogu paberimassi ja paberi tootmisel kasutatud sisendenergia (jaguneb soojusenergiaks/kütusteks ning elektrienergiaks), sh energia, mis on kasutatud ringlussevõetud paberimassi tootmiseks kasutatavatest paberijäätmetest trükivärvi eemaldamisel. Energiatarbimise arvutamisel ei võeta arvesse tooraine veoks ning pakendamiseks kulutatud energiat.

Soojusenergia üldkoguse arvutamisel arvestatakse ka kõiki ostetud kütuseid. Arvesse võetakse ka käitisesiseste protsessidega seotud vedelike ning jääkide ja jäätmete (nt puidujäätmed, saepuru, vedelikud, paberijäätmed, praakpaber) põletamisel regenereeritud soojusenergiat, samuti käitisese elektri tootmisel saadud soojusenergiat. Taotleja peab soojusenergia üldkoguse arvutamisel arvesse võtma siiski ainult 80 % nendest allikatest pärit soojusenergiast.

Elektrienergia tähendab kogu võrgust käitisesse sisenevat ja seal toodetud elektrienergiat. Reovee puhastamiseks kasutatud elektrit ei ole vaja arvestada.

Kui elektri kasutamisel soojusallikana tekib ka auru, arvutatakse aurustumissoojus, jagatakse see 0,8ga ja liidetakse kogu kütusetarbimisele.

Kui integreeritud vabriku puhul on paberimassi ja paberi tootmisega seotud kütusetarbimise (soojusenergia) kohta raske eraldi andmeid saada ning paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas vaid üldine näitaja, märgitakse paberimassi(de) tootmisega seotud kütusetarbimiseks (soojusenergiaks) null ning paberivabriku näitaja hõlmab nii paberimassi kui ka paberi tootmisega seotud näitajat.

Kriteerium 3 – kiud: ressursside säilitamine, säästev metsamajandamine

Toorainena kasutatav kiud võib olla ringlussevõetud või esmane kiud.

Esmane kiud ei tohi olla saadud geneetiliselt muundatud liikidest.

Kõigil kiududel peavad olema kehtivad järelevalvehela sertifikaadid, mis on välja antud sõltumatu kolmanda osalise sertifitseerimissüsteemi, nt metsahoolekogu (Forest Stewardship Council, FSC), metsade sertifitseerimise toetusprogrammi (Programme for the Endorsement of Forest Certification, PEFC) või samaväärse süsteemi kaudu, või selle kohta peavad olema ringlussevõetava paberi saatelehed kooskõlas standardiga EN 643.

Vähemalt 70 % toote või tootmisliini jaoks ettenähtud kiust peab olema pärit säästva metsamajandamise põhimõtetele majandatavatest metsadest ja piirkondadest, mis vastavad asjakohase sõltumatu järelevalvehelasüsteemi nõuetele, ja/või olema saadud ringlussevõetud materjalidest.

Ringlussevõetud kiu sisalduse arvestus ei hõlma selliste jäätmematerjalide uuestikasutamist, mida on võimalik taaskasutada samas protsessis, mille käigus need tekkisid (st paberimasina praakmaterjali, mis on kas oma toodetud või ostetud). Küll aga võib ringlussevõetud kiu sisalduse arvestuses arvesse võtta edasise töötlemise käigus tekkinud praakmaterjali (oma toodetud või ostetud), kui nende kohta on olemas standardile EN 643 vastavad saatelehed.

Sertifitseerimata esmase materjali suhtes rakendatakse kontrollisüsteemi, millega tagatakse, et materjal on seaduslikult hangitud ja vastab kõigile muudele nõuetele, mis sertifitseerimissüsteemi raames on sertifitseerimata materjali suhtes kehtestatud. Metsamajandamise ja/või järelevalvehela sertifikaate välja andvad sertifitseerimisasutused peavad olema asjaomase sertifitseerimissüsteemi raames akrediteeritud või tunnustatud.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele vastavuskinnituse, mida toetavad kehtiv, sõltumatult sertifitseeritud järelevalvehela sertifikaat ELi ökomärgisega pehmepaberi tootjalt ning sõltumatult sertifitseeritud järelevalvehela sertifikaadid kõigi kiudude kohta, mida on tootes või tootmisliinil kasutatud. Sõltumatu sertifitseerimisena tunnustatakse sertifitseerimist FSC, PEFC või muu samaväärse kolmanda osalise süsteemi kaudu. Kui kasutatud on ringlussevõetud kiudu ja esitatud ei ole FSC, PEFC või samaväärse süsteemi kohaseid väited ringlussevõetud materjali kohta, kasutatakse tõendamiseks standardile EN 643 vastavaid saatehti.

Taotleja esitab auditeeritud raamatupidamisdokumendid, mis tõendavad, et vähemalt 70 % toote või tootmisliini jaoks ettenähtud kiust on pärit säästva metsamajandamise põhimõtetel majandatavatest metsadest ja piirkondadest, mis vastavad asjakohase sõltumatu järelevalvehelasüsteemi nõuetele, ja/või on saadud ringlussevõetud materjalidest.

Kui toote või tootmisliini puhul on kasutatud sertifitseerimata esmast materjali, tuleb tõendada, et sellise materjali osa ei ületa 30 % ning et selle materjali suhtes rakendatakse kontrollisüsteemi, millega tagatakse, et see materjal on seaduslikult hangitud ja vastab kõigile muudele nõuetele, mis sertifitseerimissüsteemi raames on sertifitseerimata materjali suhtes kehtestatud.

Kui sertifitseerimissüsteemiga ei ole ette nähtud, et kogu esmane materjal peab olema pärit geneetiliselt muundamata liikidest, tuleb selle tõenduseks esitada lisatõendid.

Kriteerium 4 – piiratud kasutusega ohtlikud ained ja segud

Kriteeriumi 4 iga allkriteeriumi täitmise tõendamiseks esitab taotleja loetelu kõigist asjakohastest kemikaalidest, mida on kasutatud, ja asjakohased dokumendid (ohutuskaart või kemikaalide tarnija kinnitus).

Kriteerium 4a. Väga ohtlike ainete piirangud

Märkus. Kõiki protsessi- ja olmekemikaale, mis on paberivabrikus ja, kui see on asjakohane, pehmepaberi edasisel töötlemisel kasutatud, tuleb kontrollida. See kriteerium ei kehti reovee puhastamiseks kasutatud kemikaalide suhtes, v.a kui puhastatud reovesi suunatakse tagasi paberitootmisprotsessi.

Paberitoodet ei tohi sisaldada määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõikes 1 kirjeldatud korras väga ohtlikuna kindlaksmääratud ja väga ohtlike kandidaatainete loetellu arvatud aineid suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti. Sellest nõudest erandeid ei tehta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kinnituse selle kohta, et paberitoodet ei sisalda ühtegi väga ohtlikku ainet suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti. Kinnituse toetuseks esitatakse kõigi paberivabrikus kasutatavate protsessi- ja olmekemikaalide ohutuskaardid või kemikaalide tarnijate asjakohased kinnitused, mis tõendavad, et ükski kemikaal ei sisalda väga ohtlikke aineid suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti.

Loetelu ainetest, mis on kindlaksmääratud väga ohtlikuna ja kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohasesse kandidaatainete loetellu, on järgmisel aadressil:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Viide loetelule tehakse taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

Kriteerium 4b. Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise (CLP) piirangud

Märkus. Kõiki protsessi- ja olmekemikaale, mis on paberivabrikus ja, kui see on asjakohane, pehmepaberi edasisel töötlemisel kasutatud, tuleb kontrollida. See kriteerium ei kehti reovee puhastamiseks kasutatud kemikaalide suhtes, v.a kui puhastatud reovesi suunatakse tagasi paberitootmisprotsessi.

Välja arvatud juhul, kui kehtib erand vastavalt tabelile 3, ei tohi paberitoodet sisaldada suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti aineid ega segusid, mis on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1272/2008 klassifitseeritud mis tahes järgmise ohulause alla:

— **1. rühma ohud:** 1A või 1B kategooria kantserogeensed, mutageensed ja/või reproduktiivtoksilised ained: H340, H350, H350i, H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df;

- **2. rühma ohud:** 2. kategooria kantserogeensed, mutageensed ja/või reproduktiivtoksilised ained: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362; 1. kategooria mürgisus veekeskkonna suhtes: H400, H410; 1. ja 2. kategooria äge mürgisus: H300, H310, H330; 1. kategooria hingamiskahjustusi tekitav mürgisus: H304; 1. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H370, H372; 1. kategooria naha sensibilisaator (*): H317;
- **3. rühma ohud:** 2., 3. ja 4. kategooria mürgisus veekeskkonna suhtes: H411, H412, H413; 3. kategooria äge mürgisus: H301, H311, H331; 2. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H371, H373.

Eespool kirjeldatud nõuet ei tule järgida selliste ainete või segude kasutamisel, mida paberitootmise käigus keemiliselt modifitseeritakse (nt anorgaanilised flokulandid, ristsidumisained ning anorgaanilised oksüdeerijad ja redutseerijad), nii et ükski asjaomane piiranguga CLP-oht enam ei esine.

Tabel 3

Erandid CLP-ohtude piirangutest ja kohaldatavad tingimused

Aine/segu liik	Kasutusotstarve	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
Värvained ja pigmendid	Kasutatakse värvilise paberi tootmisel märg-lõpptöötusel või pinnatöötusel.	H411, H412, H413	Kemikaalide tarnija kinnitab, et paberile kinnistumise määraks võib saavutada 98 %, ja esitab juhised selle saavutamiseks. Paberitootja esitab kinnituse asjakohaste juhiste täitmise kohta.
Polüamidoamiin-epiklorohüdriniil põhinevad toote märgtugevust suurendavad ained	Kasutatakse kinnitusainetena, et parandada jooksvust või suurendada toote märgtugevust.	H411, H412, H413	Epiklorohüdrini (ECH, CASi nr 106–89-8) ning selle lagunemissaaduste 1,3-dikloro-2-propanooli (DCP, CASi nr 96–23-1) ja 3-monokloro-1,2-propaandiooli (MCPD, CASi nr 96–24-2) üldine jääkmonomeeride sisaldus ei tohi ületada 0,35 massiprotsenti valmistise aktiivsete tahkete osakeste sisaldusest.
Glüoksaal (ringlussevõetud kiud)	Lisand ringlussevõetud kius.	H341, H317	Sisaldus suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti on lubatud vaid siis, kui see tuleneb paberitootmisel kasutatud ringlussevõetud materjalidest pärit saasteainetest. Sel juhul tuleb tõendada kriteeriumi 6c all esitatud piirnormi täitmist.
Polüamidoamiin-epiklorohüdriniil põhinevad Yankee-silindriga seotud abikemikaalid	Kasutatakse kreppimise abiainetena.	H411, H412, H413	Epiklorohüdrini (ECH, CASi nr 106–89-8) ning selle lagunemissaaduste 1,3-dikloro-2-propanooli (DCP, CASi nr 96–23-1) ja 3-monokloro-1,2-propaandiooli (MCPD, CASi nr 96–24-2) üldine jääkmonomeeride sisaldus ei tohi ületada 0,05 massiprotsenti valmistise aktiivsete tahkete osakeste sisaldusest.
Katioonsed polümeerid (sh polüetüleenimiinid, polüamiinid ja polüamiinid)	Võib kasutada eri otstarvetel, nt kinnituslisanditena või osaliselt veetustatud paberi tugevuse ning kuiv- ja märgtugevuse suurendamiseks.	H411, H412, H413	Paberitootja esitab kinnituse ohutuskardil esitatud asjakohaste ohutu käitlemise ja doseerimise juhiste täitmise kohta.

(*) H317 piiranguid rakendatakse üksnes paberi tootmisel kasutatud kaubanduslike värvivalmististe, pinnaviimistlusainete ja pinnakattevahendite suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab loetelu kõigist asjakohastest kemikaalidest, mida on kasutatud, ja asjakohase ohutuskardi või tarnijapoolse kinnituse.

Esile tuleb tõsta kõik kemikaalid, mis sisaldavad aineid või segusid, mis kuuluvad CLP-klassifikatsiooni, mille suhtes kehtivad piirangud. Lõpptootes sisalduva piiratud kasutusega aine või segu koguse hindamisel võetakse aluseks ligikaudne kemikaali doseerimise määr, piiratud kasutusega aine või segu kontsentratsioon selles kemikaalis (ohutuskardi või tarnija kinnituse põhjal) ning eeldatav kinnitustegur 100 %.

100 % kinnitustegurist kõrvalekaldumist või piiratud kasutusega aine või segu keemilist modifitseerimist tuleb pädevale asutusele kirjalikult põhjendada.

Piiratud kasutusega aine või segu puhul, mida lõplik paberitoodete sisaldab rohkem kui 0,10 massiprotsenti, kuid mille suhtes kehtib erand, tuleb esitada tõendid asjakohaste eranditingimuste järgimise kohta.

Kriteerium 4c. Kloor

Märkus. See nõue kehtib paberimassi ja paberi tootjate suhtes. Kuigi seda kohaldatakse ka ringlussevõetud kiu pleegitamise suhtes, võib siiski kasutada eelmistes olulusringides gaasilise klooriga pleegitatud kiudu.

Pleegitusainena ei tohi kasutada gaasilist kloori. See nõue ei kehti kloordioksiidi valmistamise ja kasutamise seotud gaasilise kloori suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kinnituse selle kohta, et paberitootmisel ei ole pleegitusainena kasutatud gaasilist kloori, ja asjakohaste paberimassi tarnijate kinnitused.

Kriteerium 4d. Alküülfenoolitoksülaadid

Märkus. See nõue kehtib paberimassi ja paberi tootjate suhtes.

Puhastus- ja trükivärveemalduskemikaalidele, vahutamistavastatele vahenditele ning dispergentidele ei lisata alküülfenoolitoksülaate ega muid alküülfenoolide derivaate. Alküülfenoolide derivaadid on ained, mille lagunemisel tekivad alküülfenoolid.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kemikaalide tarnija(te) kinnituse(d) selle kohta, et kõnealustele toodetele ei ole lisatud alküülfenoolitoksülaate ega muid alküülfenoolide derivaate.

Kriteerium 4e. Trükivärvi eemaldamisel kasutatavad pindaktiivsed ained

Märkus. See nõue kehtib trükivärvist puhastatud paberimassi tootjate suhtes.

Kõigi trükivärvi eemaldamisel kasutatavate pindaktiivsete ainete puhul tuleb tõendada kiiret biolagundatavust või loomupärast täielikku biolagunevust (katsemeetodeid ja vastuvõetavuse tasemeid vt allpool). Ainsa erandina ei kehti see nõue silikooni derivaatidel põhinevate pindaktiivsete ainete kasutamise suhtes, tingimusel et trükivärvi eemaldamisel tekkinud paberimuda põletatakse.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse ja kõigi pindaktiivsete ainete kohta asjakohased ohutuskardid või katseprotokollid. Neis on märgitud katsemeetod, künnis ja tehtud järeldused, arvestades et kasutatud on üht järgmistest katsemeetoditest ja vastuvõetavuse tasemetest:

- kiire biolagundatavus: OECD standardid 301 A–F (või samaväärsed ISO standardid), kusjuures 301 A ja E puhul peab 28 ööpäeva jooksul lagunema (sh absorbeeruma) vähemalt 70 % ning 301 B, C, D ja F puhul vähemalt 60 % ainest;
- loomupärane täielik biolagunevus: OECD standardid 302 A–C (või samaväärsed ISO standardid), kusjuures 302 A ja B puhul peab 28 ööpäeva jooksul lagunema (sh absorbeeruma) vähemalt 70 % ning 302 C puhul vähemalt 60 % ainest.

Kui kasutatakse silikoonipõhiseid pindaktiivseid aineid, esitab taotleja kasutatud kemikaalide kohta ohutuskardi ja kinnituse selle kohta, et trükivärvi eemaldamisel tekkinud paberimuda põletatakse, sh põletuskäitis(t)e andmed.

Kriteerium 4f. Limatõrjeks kasutatavate biotsiidide piirangud

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate suhtes.

Kiudu sisaldavates veeringesüsteemides lima moodustavate organismide tõrjeks kasutatavate biotsiidide toimeained peavad olema selleks otstarbeks heaks kiidetud või kuni heakskiitmisotsuse tegemiseni läbivaatamisel vastavalt määrusele (EL) nr 528/2012 ning ei tohi olla bioakumuleerumismõimelised.

Selle kriteeriumi kohaldamisel iseloomustab bioakumuleerumisvõimet $\log Kow$ (oktanol-vesi jaotuskoefitsiendi logaritmi) $\leq 3,0$ või katseliselt määratud biokontsentratsioonitegur ≤ 100 .

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse ja materjalide kohta asjakohased ohutuskaardid või katseprotokollid. Neis on märgitud katsemeetod, künnis ja tehtud järeldused, arvestades et kasutatud on üht järgmistest katsemeetoditest: OECD 107, 117 või 305 A–E.

Kriteerium 4 g. Asovärvide piirangud

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate suhtes.

ELi ökomärgisega pehmepaberi tootmisel ei tohi kasutada asovärve, mis ühe või enama asorühma lõhustumisel võivad emiteerida ühe või mitu aromaatsset amiini, mis on loetletud direktiivis 2002/61/EÜ või määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa 8 liites.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kõigi ELi ökomärgisega pehmepaberi ja pehmepaberist toodete tootmisel kasutatud kõigi värvainete tarnija(te)lt saadud kinnituse(d) selle kriteeriumi täitmise kohta. Värvainete tarnijate kinnitust (kinnitusi) peaksid toetama katseprotokollid, milles on järgitud määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa 10 liites kirjeldatud asjakohaseid katsemeetodeid või samaväärseid meetodeid.

Kriteerium 4h. Metallipõhised pigmendid ja värvained

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate või, kui see on asjakohane, pehmepaberi edasise töötlemisega tegelevate ettevõtjate suhtes. Metallipõhiste pigmentide ja värvainete määratlus on esitatud selle lisa sissejuhatavas osas.

Kasutada ei tohi pigmente ega värvaineid, mis põhinevad alumiiniumil, (**), hõbedal, arseenil, baariumil, kaadmiumil, koobaltil, kroomil, elavhõbedal, mangaanil, niklil, pliiil, seleenil, antimonil, tinal või tsingil.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab ELi ökomärgisega pehmepaberist toodete tootmisel kasutatud kõigi värvainete tarnija (te)lt saadud kinnituse(d) selle kriteeriumi nõuete täitmise kohta. Tarnijate kinnitust (kinnitusi) peavad toetama ohutuskaardid või muud asjakohased dokumendid.

Kriteerium 4i. Ionsed lisandid värvainetes

Märkus. See nõue kehtib paberitootjate või, kui see on asjakohane, pehmepaberi edasise töötlemisega tegelevate ettevõtjate suhtes.

Kasutatud värvainetes esinevate ionsete lisandite sisaldus ei tohi ületada järgmisi piirnorme: hõbe 100 ppm; arseen 50 ppm; baarium 100 ppm; kaadmium 20 ppm; koobalt 500 ppm; kroom 100 ppm; elavhõbe 4 ppm; nikkel 200 ppm; plii 100 ppm; seleen 20 ppm; antimon 50 ppm; tina 250 ppm; tsink 1 500 ppm.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab ELi ökomärgisega pehmepaberi tootmisel kasutatud kõigi värvainete tarnija(te)lt saadud kinnituse(d) selle kriteeriumi nõuete täitmise kohta. Tarnijate kinnitust (kinnitusi) peavad toetama ohutuskaardid või muud asjakohased dokumendid.

Kriteerium 4j. Vedelikud

ELi ökomärgisega pehmepaberist toodete edasisel töötlemisel kasutatavatesse vedelikesse ei tohi lisada aineid, mis on klassifitseeritud H317, H334 või CMR hulka või nimetatud väga ohtlike kandidaatainete loetelus. Samuti ei tohi sellistesse vedelikesse lisada parabeene, triklosaani, formaldehüüdi, formaldehüüdi eraldavaid aineid ega metüülsotiasolinooni.

Ühtegi kasutatavat vedelikku ei tohi doseerida sellises koguses, et pehmepaberist lõpptoodes sisaldaks üksikuid aineid, mis kuuluvad kriteeriumi 4b kohastesse piirangutega CLP-klassidesse, suuremas koguses kui 0,010 massiprotsenti. Piirangutega CLP-klassidesse kuuluvate ainete summaarne sisaldus ei tohi pehmepaberist tootes ületada 0,070 massiprotsenti.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab loetelu kõigist asjakohastest vedelikest, mida on ELi ökomärgisega pehmepaberist toodete valmistamisel kasutatud, samuti nende vedelike tarnijate vastavuskinnitused, asjakohased ohutuskaardid ning selleks, et tõendada piirnormidest kinnipidamist lõpptootes, arvutused, mis põhinevad taotleja kasutatud doseerimis-määradel ja mille põhjal on hinnatud, millises kontsentratsioonis jääb lõplikku ELi ökomärgisega pehmepaberist tootesse vedelikus kasutatud mis tahes CLP-ainet, mille suhtes kehtivad piirangud.

(**) Piirang ei kehti alumiiniumi suhtes, kui kasutatakse alumosilikaate.

Kriteerium 5 – jäätmekäitlus

Kõigis paberimassi ja paberi tootmise kohtades, sh edasitöödeldud pehmepaberi tootmise kohtades on kasutusel tootmisprotsessides tekkivate jäätmete käitlemise süsteem ning jäätmete käitlemise ja minimeerimise kava, mis sisaldab tootmisprotsessi kirjeldust ja järgmist teavet:

- 1) jäätmetekke vältimise kord;
- 2) jäätmete eraldamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu kord;
- 3) ohtlike jäätmete ohutu käitlemise kord;
- 4) jäätmetekke vähendamise ning korduskasutamise- ja ringlussevõtumäära suurendamise pideva parandamise eesmärgid.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab iga asjaomase tootmiskoha jäätmete käitlemise ja minimeerimise kava ning kinnituse selle kriteeriumi täitmise kohta.

Taotlejad, kes on registreeritud ELi keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemis (Eco-Management and Audit Scheme, EMAS), loetakse selle kriteeriumi täitnuks, tingimusel et:

- 1) jäätmekäitluse kaasamine on dokumenteeritud tootmiskohta (-kohti) käsitlevas EMASi keskkonnuaruandes või
- 2) jäätmekäitlust on piisavalt käsitletud tootmiskoha (-kohtade) sertifitseerimisel vastavalt standardile ISO 14001.

Kriteerium 6 – lõpptootele esitatavad nõuded

Kriteerium 6a. Värvained ja optilised valgendid

Värvitud pehmepaberi puhul tõendatakse head värvikindlust (4. või kõrgem tase) standardi EN 646 kohase protseduuriga lühiajalise kontakti jaoks.

Optiliste valgenditega töödeldud pehmepaberi puhul tõendatakse head värvikindlust (4. või kõrgem tase) standardi EN 648 kohase protseduuriga lühiajalise kontakti jaoks.

Hindamine ja kontroll: taotleja või kemikaalide tarnija(d) esitab (esitavad) kriteeriumi täitmise kohta kinnituse(d), mida toetavad asjakohased katseprotokollid kooskõlas standardiga EN 646 ja/või standardiga EN 648 (vastavalt vajadusele).

Kui värvaineid ega optilisi valgendeid ei ole kasutatud, esitab taotleja selle kohta kinnituse.

Kriteerium 6b. Limatõrjevahendid ja mikroobivastased ained

Standardi EN 1104 kohases pehmepaberist lõpptoote proovidega tehtud katses ei toimu mikroorganismide kasvu inhibeerimist.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetavad asjakohased katseprotokollid kooskõlas standardiga EN 1104.

Kriteerium 6c. Tooteohutus

Ringlussevõetud kiudu sisaldav pehmepaberist lõpptoode ei sisalda ühtegi järgmist ohtlikku ainet kindlaksmääratud piirnormist suuremas koguses kooskõlas kindlaksmääratud katsestandarditega:

- formaldehüüd: 1 mg/dm² kooskõlas standardiga EN 1541 (külma vee ekstraheerimine);
- glüoksaal: 1,5 mg/dm² kooskõlas standardiga DIN 54603;
- pentaklorofenool: 2 mg/kg kooskõlas standardiga EN ISO 15320 (külma vee ekstraheerimine).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetavad asjakohased katseprotokollid kooskõlas vastavate standarditega.

Kriteerium 6d. Kasutuskõlblikkus

ELi ökomärgisega pehmepaberist toode peab vastama kõigile vastavatele kriteeriumidele riigis, kus seda turule lastakse.

Struktureeritud pehmepaberi üksiku põhilehe imavus enne edasist töötlemist peab olema vähemalt 10,0 g vett grammi pehmepaberi kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetavad asjakohased dokumendid.

Tootjad tagavad oma toodete kasutuskõlblikkuse ning esitavad dokumendid, mis kinnitavad toote kvaliteedi vastavust standardile EN ISO/IEC 17050. Selle standardiga on kehtestatud üldnõuded tarnijapoolsete normdokumentidele vastavuse kinnituste suhtes.

Struktureeritud pehmepaberi puhul esitab taotleja nõude täitmise kohta kinnituse, mida toetab asjakohane katseprotokoll kooskõlas standardiga EN ISO 12625-8:2010.

Kriteerium 7 – ELi ökomärgisel esitatav teave

Taotleja järgib ELi ökomärgise logo nõuetekohase kasutamise juhiseid, mis on esitatud ELi ökomärgise logo suunistes:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Kui kasutatakse vabatahtlikku tekstiväljaga märgist, peab see sisaldama kolme järgmist lauset:

- tootmisel tekib vähene õhku- ja vetteheide;
- tootmisel kasutatakse vähe energiat;
- xx % säästvatest allikatest saadud kiudu/xx % ringlussevõetud kiudu (olenevalt sellest, kumb sobib).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse, mida toetab pilt tootepakendist, millel on selgelt näha märgis, registreerimis-/loanumber ning vajaduse korral märgisega koos esitatavad laused.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET